

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 2, 1987

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
454 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

„LKB Kronika“ Nr. 72

TSRS KP CK Gen. Sekretoriui
M. Gorbačioviui
RRT Pirmininkui K. Harčevui
LTSR Ministrų Tarybai

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Klaipėdos ir visos
Lietuvos katalikų

Pareiškimas

(Tėsinys)

TSRS ir LTSR konstitucijose pabrėžiamas visų piliečių lygiateisiškumas, primenama, kad kurstyti neapykantą ryšium su religiniais kultais draudžiama.

Mūsų giliu įsitikinimu Konstitucijos principus pažeidė „Tarybinės moters“ redakcija, išspausdinusi 1986 m. Nr. 2 ir 3 Vl. Balkevičiaus straipsnį „Šventoji šeima“, pilna bjauriausių šmeižtų prieš tikintiesiems brangius Jėzų ir Marijos asmenis. Straipsnio autorius gerai žino, kad jį perpasakojamus šmeižtus seniai atskaitė ir vis tiek juos kartojė. Peršasi išvada, kad vienintelis autoriaus tikslas – pasityčioti iš krikščionių tikėjimo bei iškaudinti ir pažeminti tikinčiuosius. Kaip reaguotų komunistai, jeigu panašaus pobūdžio šmeižtai prieš jiems brangius asmenis – partijos veikėjus – pasirodytų katalikiškoje spau-

doje ar kunigų pamoksluose. Komunistai jaustųsi iškaudinti ir pažeminti. Tokia elgsena kurstyti tikinčiųjų ir ateistų tarpusavio neapykantą. Lygiai taip negarbingai pasielgė V. Balkevičius ir „Tarybinės moters“ redakcija. Reikalaujame, kad „Tarybinės moters“ redakcija ir Vl. Balkevičius viešai atšauktų šmeižtus mums brangių Jėzų ir Marijos asmenų atžvilgiu ir atsiprašytų tikinčiųjų. O Jus, Pirmasis Sekretoriau, prašome pasirūpinti, kad tokio pobūdžio ateistiniai straipsniai daugiau nebepasirodytų.

Pasirašė:

Vilniaus arkivyskupijoje – 486 tikinčiųjų, Kauno arkivyskupijoje – 2313, Panevėžio vyskupijoje – 6600, Telšių vyskupijoje – 1259, Vilkaviškio vyskupijoje – 5720 ir Kaišiadorių vyskupijoje – 2301 tikinčiųjų.

(Bus daugiau)

Kongresmenai prašo paleisti Petkų

Washingtonas. – Šimtas aštuoni kongresmenai rugpjūčio 24 d. laišku kreipėsi į Vladimirą Karpovą, Sovietų Sąjungos rašytojų tarybos pirmąjį sekretorių, su prašymu, kad jis padėtų kolegai rašytojui Viktorui Petkui. Kongresmenai Karpovui aiškina, kad Petkus buvo įkalintas 1977 m. rugpjūčio 23 d. už jo veiklą, susijusią su Lietuvos Helsinkio grupe, kurią jis padėjo steigti. Nuo to laiko Petkus esąs kalinys.

Konfiskavo literatūrinį darbą

Kongresmenai sako, kad jų supratimu, Petkus kalėjime būdamas pradėjo rašyti enciklopediją apie pasaulio rašytojus. Sakoma, kad kiekvienas tomas 33 tomų enciklopedijos turi maždaug po 100 puslapių ir iš viso enciklopedijos esą 45,000 straipsnelių. Laiške pažymėta, kad buvęs politinis kalinys Natan Sharansky, kartu su Petkum sėdėjęs toje pačioje kameroje, patvirtino jog Petkus šį darbą pradėjęs 1978 m.

Toliau kongresmenai reikalauja susirūpinimą dėl to, kad Petkaus literatūrinį darbą konfiskavo lagerio pareigūnai. Jiems dar didesni nerimą kelia tas faktas, kad Petkus jau 24 metus praleidęs sovietų lageryuose bei kalėjimuose už savo katalikišką veiklą bei žmogaus teisių gynimą.

Ar „glasnost“ palies Petkų

Rugpjūčio 23 d. Petkus baigė atkelti jam skirtą laiką lageryje ir turėjo pradėti penkių metų bausmę tremtyje. Kongresmenai kviečia Karpovą šia proga kartu su jais pagelauti, kad Petkus būtų besąlyginiai paleistas, sutei-

kiant jam galimybę sugrįžti ir savo tėvynę Lietuva. Baigiant, kongresmenai prašo, kad Karpovas ragintų tinkamus pareigūnus Maskvoje praleisti „glasnost“ dvasią, kad ji pasiektų Petkų ir, kad jis ne tik būtų išlaisvintas, bet ir jo enciklopedija jam būtų sugražinta.

Rašykime laiškus

Šio laiško iniciatoriai buvo kongresmenai Edward Felghan ir John Miller, kurie pirmininkauja JAV Atstovų Rūmų Lietuvos Katalikų Religinės Laisvės grupei. Su jais nuolatinį kontaktą palaiko Lietuvos Informacijos Centro skyrius Washingtono, Grupelė Washingtono miesto apylinkės lietuvių skatinio savo kongresmenus pasirašyti po šiuo laišku ir ragino savo draugus kituose miestuose tą patį daryti. Neringos sutentų stovyklos dalyviai, LIC atstovo paprašyti, taip pat rašė laiškus savo kongresmenams bei V. Karpovui.

Kubietis Amerikos tarnyboje

Washingtonas. – JAV prezidentas Reaganas paskyrė kubietį rašytoją kitamintį ir buvusį politinį belaisvį Kuboje Armando Valladares Jungtinių Amerikos Valstybių atstovu prie Jungtinių Tautų ekonominės ir socialinės tarybos veikiančioje žmogaus teisių komisijoje. Valladares yra 50 metų amžiaus. Del savo politinių įsitikinimų jis buvo ilgai kalinamas Kuboje. Tarptautinių pastangų dėka išlaisvintas, įsikūrė Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kur vadovauja tarptautinei organizacijai, besirūpinančiai žmogaus teisių apsaugojimu Kuboje.

Saudi Arabijos Vidaus reikalų ministras princas Nayef, kairėje, praneša savo valstybės nusistatymą pasauliui tarptautinės spaudos konferencijos metu. Šalia jo Informacijos ministras Ali Alshaaer.

Arabai išėjo prieš Iraną

Jidda. – Saudi Arabija apkaltino Iraną kriminaliniu nusikaltimu, nes jie suorganizavo riaušes Mekoje, kurių metu buvo šimtai žuvusių ir išpėję Teheraną nebandyti pradėti kariuoti ar daryti provokacijas prieš Saudi Arabijos karalystę. Princas Nayef, kuris yra Saudi Vidaus reikalų ministras ir karaliaus brolis, sukviestoje spaudos konferencijoje, pasakė, jog Iranas bando pradėti insinuacijas prieš Saudi Arabiją. Ir jei kokia nors Irano agresija prasidės prieš Saudis, jie yra pilnai pasiruošę tai atremti be jokio pasigailėjimo. Ir jei iranėčiai tai darys, jiems bus neleista vykti į Mekos šventą miestą.

Žiaurūs kaltinimai Iranui

Vokiečių žinių agentūra praneša, jog po daugelio metų atsargaus manevravimo su Iranu, Saudi Arabija pradėjo diplomatinę kovą prieš juos. Karalius Fahd panaudoja visą savo įtaką, kad būtų ayatola Chomeini izoliuotas arabų pasaulyje ir pas visus musulmonus. Saudi karališkajai rūmai pasižymi moderuotu nuosaukumu, bet šį kartą Teherano vyriausybė išvadino Islamo išdavykais, Persų įlankos gembleriais ir konspiratorių genge, norintia pakenkti arabų pasauliui.

Visus išžudė Iranas

Iranas kaltino Saudi Arabiją šaudžius ir beginklius žmones. Dabar Saudis atmetė visus jų kaltinimus, nes, išaiškinus visas Mekos riaušes, Saudi Arabijos saugumas bei policija nepaleido nei vieno šūvio. Visus 400 piligrimų nužudė iranėčiai, kurie buvo specialiai ayatolos pasiūsti. Karalius Fahd musulmonų ir arabų pasaulio akimis pastatė Irano vyriausybę viešam teismui, sako vokiečių agentūra. Tarptautinėje spaudos konferencijoje Saudis pavadino Chomeini režimą „kriminalistų genge“. Saudis Užsienio reikalų ministras princas Faisal labai daug laimėjo Tunise, kai arabų lygos užsienio reikalų ministrai apkaltino Iraną už Mekos riaušes ir rado kaltais už Saudis ir Kuvaito ambasadų Irane užpuolimus.

Kaltį už terorą pasaulyje

Jei Teheranas iki rugsėjo 20 d. nepriims Jungtinių Tautų nu-

tarimo įvesti karo paliaubas, tai arabų kraštai sumažins diplomatinį ryšius su Iranu, buvo sutarta Tuniso pasitarime. Tuniso konferencijoje dalyvavo 21 arabų valstybė ir Saudis užsienio reikalų ministras apkaltino Iraną už terorizmo veiksmus visame pasaulyje. Buvo pasiūlyta rezolucija nutraukti diplomatinį ryšius su Iranu, bet tos konferencijos du dalyviai – Sirija ir Libija vetavo tą pasiūlymą, nes tik jos abi yra Irano sąjungininkės visame arabų pasaulyje.

Visos arabų šalys pareiškė solidarumą Irakui ir netoleruos jei Iranas užims bent mažiausią Irako teritorijos dalį, pasisakė konferencijos dalyviai.

Saudi Arabijos nusistatymas Irano atžvilgiu yra visiškai pasikeitęs. Su Amerika santykiai yra pagereję.

Gorbačiovo politika – visuomenės klaidinimas

Viena. – Gorbačiovo skelbiama vadinama atsinaujinimo ir persitvarkymo politika yra visų pirma skirta Vakarų viešosios nuomonės suklaidinimui, pažymėjo spaudos konferencijoje Vienoje 21-nerių metų amžiaus latvis Roland Silaraups. Jis yra vienas iš organizatorių Rygoje birželio 14 įvykusios demonstracijos, kuria buvo pirmą kartą viešai prisimintos 1941 metais sovietų Latvijoje įvykdytu masinių tremimų aukos. Demonstracijoje dalyvavo apie penki tūkstančiai žmonių, ne tik latvių, bet ir kitų pabaltiečių.

Silaraups po demonstracijos, drauge su kitais dešimt asmenų, buvo suimtas, bet greitai išlaisvintas su sąlyga, kad emigruos į Vakarų. Austrijos sostinė Vieną jis pasiekė praėjusį sekmadienį. Spaudos konferencijoje jis pažymėjo, kad Latvijoje nėra sustabdytos represinės priemonės prieš kitaminčius, žmones tebera kalinami del savo politinių įsitikinimų, nemažai jaunų latvių yra siunčiami kariuoti Afganistane, daug kitų buvo pasiūsti į Černobilį po ten įvykusios branduolinės katastrofos.

Latvijos komunistų partija ir toliau vykdo iš Maskvos gautus įsakymus. Susirūpinimą kelia Latvijos rusinimas. Silaraups pažymėjo, kad sovietai ne-

TRUMPAI IŠ VISUR

– Washingtono Kongresas pagerbė Amerikos imigrantus, priimdamas įstatymą, kuriuo spalio 28 d. yra skelbiama kaip Tautinė emigrantų diena. Tuo pačiu metu sueina 101 metai Laisvės statulai, kuri buvo neseniai atremontuota. Šiuo įstatymu pasirūpino sen. Dennis DeConcini iš Arizonos ir kongr. William Lipinski iš Illinois valstijos.

– Milwaukee mieste Wisconsin senatorius William Proxmire pranešė daugiau nebekandidatuosiantį į senatoriaus postą, kurį jis pradėjo 1957 m. Senate jis buvo laikomas geležinės disciplinos žmogumi ir nuširdžiai atsidavęs savo pareigoms.

– Los Angeles mieste pranešama, kad prez. Reaganas pasirašė įsakymą pakelti 2% atlyginimą visiems federalinės vyriausybės tarnautojams nuo sausio 1 d. Prezidentas pažymėjo, jog tas pakėlimas yra mažas palyginant su privačiomis kompanijomis, kurių atlyginimai yra didesni. – Irakas pakartotinai puola Irano alyvos punktus ir tanklaivius po to, kai Iranas nieko neatėmė į Jungtinių Tautų priimtą rezoluciją pradėti karo paliaubas.

– Johannesburge paskelbta, jog pasibaigė Pietų Afrikos kasyklų streikas, kuris tęsėsi tris savaites. Sekmadienio vakare darbininkai sugrįžo į kasyklas.

– Jeruzalėje Izraelio vyriausybė paskelbė, kad Amerikos spaudžiama, turi atsakyti moderniško kovos lėktuvu gaminimo, kuris turėjo būti finansuojamas Amerikos pinigais.

– Druskininkuose dvi dienas vyko kino festivalis, kuriame dalyvavo šie ok. Lietuvos artistai: V. Mainelytė, E. Gabrėnaitė, N. Lepškaitė, J. Kubauskas, J. Kisielius, H. Šalvauskis, S. Raškys, V. Rumsa. Ten buvo atvykęs ir artistė Tatjana Lenikova, kuri prieš 40 metų vaidino komuniste partizanę Marytę Melnikaitę, kai buvo suktas tas filmas.

– Varšuvos vyriausybė pranešė, jog JAV viceprez. G. Bush lankysis Lenkijoje rugsėjo mėnesį ir čia tarsis kaip pagerinti ryšius. Bush pasakė taip pat noris aplankyti lenkų Solidarumo vadą Lech Walesą.

– Nairobi mieste, Kenyjoje, pranešama, kad Sudano sukilėliai paleido tris amerikiečius ir vieną britą, kurie buvo pagrobti prieš septynias savaites. Visi pagrobtieji ir paleistieji yra misionieriai.

– Peru sostinėje Limoje demonstravo 50,000 žmonių prieš vyriausybę, kuri nacionalizavo Peru valstybėje esančius bankus. – Des Moines mieste septyni demokratų kandidatai, norį būti JAV prezidentu, turėjo debatus ekonominiais klausimais. Tai pirmi tokios rūšies debatai Iowos valstybėje.

– Sudano koalicinė vyriausybė pasitraukė, kai viena partija atsiskė bendradarbiauti su ministru pirmininku.

– Uždraudė Rygoje įvykusios demonstracijos, bijodami, kad jos uždraudimas būtų apjuokines skelbiama atsivėrimo politika.

Vokiečiai padeda susitarti su sovietais

Laisvė Rytų Europos tautoms

Bonna. – Kancleris Helmut Kohl pranešė, jog, jei Amerika ir Sovietų Sąjunga sutaria su naikinti savo vidutinio nuotolio ir trumpesniųjų distancijų branduolinius raketas, Vakarų Vokietija sunaikins savo Pershing 1-A raketas.

Šis netikėtas kanclerio pranešimas spaudos konferencijoje, kuris ką tik sugrįžo iš atostogų Austrijoje, Genevos nusiginklavimo pasitarimuose žymiai palengvino Amerikos delegacijos poziciją. Prieš tris mėnesius Kohl sakė, kad į pasitarimų eigą negali įeiti 72 Pershing raketos, kurias turi Vokietija, nors jų atominiai užtaisai yra amerikiečių žinioje. Sovietų Sąjunga visada reikalavo, kad ir šios raketos būtinai turi būti įjungtos į būsimąją sutartį.

„Aš noriu padėti“

Savo pranešime kancleris pasakė, jog tos raketos niekad negalėjo būti Genevos pasitarimų objektu, nes nepriklauso Amerikai ar Sovietams ir Kohl kaltino Sovietų Sąjungą, kad iš viso tokį klausimą galėjo kelti Genevoje. Bet Vokietija, kai yra lemiamas momentas, nenori būti kliūtimi. „Aš noriu padėti Amerikos prezidentui laimingai pabaigti Genevos nusiginklavimo pasitarimus“, „Jei dvi didžiosios galybės gali pasiekti susitarimo minimumą raketų atveju, ir jei susitarimas bus ratifikuotas ir įsigalios“, pasakė kancleris Kohl „aš galiu deklaruoti šiandien, jog su paskutiniu Amerikos ir Sovietų Sąjungos vidutinio nuotolio raketų išardymu, Pershing raketos nebus modernizuojamos, bet sunaikinamos“.

Vokietijos Pershing 1-A raketa

Sovietai kritikuoja prezidento kalbą

Moskva reagoavo šiltai ir sovietų oficialūs asmenys reiškė daug optimizmo, kad sutartį bus galima pasirašyti. Sovietų Užsienio reikalų ministerijos kalbėtojas Gennady Gerasimovas, kalbėdamas žurnalistams, pasakė, jog jie palankiai sutinka vokiečių nutarimą taip pat kaip ir Amerikos naują nusistatymą inspektavimo atveju. Kanclerio sąlygos esančios tik politinisėjimas, nes niekas nekalba, kad Pershing raketos būtų sumoder-

nintos. Bet Gerasimovas griežtai kritikavo prezidento Reagano kalbą Los Angeles mieste praėjusią savaitę. Jis sakė, kad „tai kvepia šaltuoju karu“ ir jo kalba nepadedanti amerikiečių – sovietų ryšiams. Gal visa tai praėjusiu laiku. „Situacija keičiasi į gerąją pusę“, sakė Gerasimovas, kai Bonna paskelbė savo sprendimą. Maskva esanti visi nesuinteresuota vokiečių Pershing raketomis, bet tik amerikiečių žinioje esančiomis tu raketų sprogstamosiomis dalimis. Bet kai derybos vedamos Washingtono ir Maskvos, sovietai visada manė, kad Vokietija padėsianti susitarimų eigai. Gerasimovas tik pasakė, jog kanclerio sąlyginis nutarimas esąs sovietų studijuojamas.

Prezidentas savo kalboje nieko neminėjo apie vokiečių raketas. „Mes dar nieko negirdėjome iš Washingtono, kad jie būtų pasiruošę sunaikinti Vokietijoje laikomas sprogstamasias galvutes“, kalbėjo Gerasimovas.

Laisvė pačioms tautoms

Prez. Reaganas savo kalboje pagyrė M. Gorbačiova už daromas reformas, bet atakavo komunistinę sistemą. Jis mano, kad dabar susitarimas bus galimas, kai kancleris Kohl padarė pareiškimą. Reaganas ir Kohl pasikeitė laiškais, bet jokio spaudimo nedarė kancleriui. Prezidentas paragino Gorbačiova praleisti savo glasnost nusistatymą ir kariniuose sovietų reikaluose ir paskelbti viešai sovietų karinį biudžetą. Reaganas reikalavo sustabdyti Sovietų Sąjungą parama kairiesiems revoliucionistams Centro Amerikoje, išvesti savo kariuomenę iš Afganistano ir leisti pačioms Rytų Europos tautoms apspresti savo likimą. Tada tik bus parodyta gera Sovietų Sąjungos valia sumažinti pasulyje itampą. Reaganas dar prašė Sovietus padėti baigti Irano–Irako karą.

Nesilaiko Yaltos susitarimų

Prezidentas ypač išskėlė faktą, jog peržiūrėdamas Rytų-Vakarų santykius po II Pasulinio karo, rado, kad sovietai nesilaiko 1945 m. Yaltoje padaryto susitarimo pačioms tautoms leisti laisvai apspresti savo likimą Rytų Europoje. Jis patvirtino Amerikos įsipareigojimą sulaukyti totalitarizmą pasaulyje ir pasisakė griežtai prieš Sovietų komunistinę sistemą. Reaganas priminė savo keturių punktų programą Sovietų – Amerikos santykiams vystyti: nusiginklavimas, žmogiškosios teisės, regioniniai konfliktai ir abipusis bendravimas.

KALENDORIUS

Rugsėjo 2 d.: Ingrida, Antoninas, Kalista, Prutenis, Taugaudė.

Rugsėjo 3 d.: Grigalius Didysis, Bronislava, Aukšė, Mirga, Sirputis.

ORAS

Saulė teka 6:16, leidžiasi 7:24. Temperatūra dieną 67 l., naktį 53 l.

SKAUTYBĖS KALBA

GLOBOJA CHICAGO SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

KARALIŠKAS RUGSĖJIS

Prabėgo didžioji Lietuvos krikšto iškilmės, atstovykla po vasaros dangumi, baigiasi vasaros teikti malonumai. Visa tai palydime su smagiais prisiminimais ir žengiami rudenį. Ruduo – jūdiros veiklos pradžia: grįžtame į darbus bei mokslus; taip pat atverčiame naują skautiškos veiklos lapą. O jei dar nesudaryti skilčių draugovių veiklos planai, savo šio mėnesio sueigose, susibūrimuose ar iškylose galime prisiminti visą krūvą įdomių istorinių akimirkų bei skautiškos šeimos sukakčių.

Rugsejis – karališkas mėnuo. Rugsejo 8-tą prisimename Vytauto karūnavimo dieną. Šią 1430 metų dieną kunigaikštis Vytautas Didysis turėjo vaiknuotis Lietuvos karaliumi. Deja, vainikavimas, lenkų bajorų sutrukdytas, neįvyko. 500 metų vėliau (1930-taisiais) rugsejo aštuntoji paskelbta Tautos švente.

1263 rugsejo pabaigoje buvo nužudytas pirmasis Lietuvos karalius Mindaugas, sujungęs ano laiko lietuvių gentis į stiprią valstybę.

1529 m. rugsejo 29 diena, valdant DLK Žygimantui II-jam, buvo paskelbtas pirmasis oficialus įstatymu kodeksas – Lietuvos Statutas. Jo paruošimo nuopelnas tenka ilgamečiui Vilniaus vaivadai Albrechtui Gostautui.

1922 rugsejo 25 d. nepr. Lietuvoje įvestas savas piniginis vienetas. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą buvęs rusų rublis, karo metų vokiška ostarbė, vėliau auksinas bei skatikas aną rugsejį pakeistas lietuvišku litu. Litas buvo vienas stipriausių pinigų pasaulyje.

Mūsų skautiškoje šeimoje rugsejo gimtadienius švenčia trys skautiški „karaliai“: lietuvių skautų ikūrėjas – pirmūnas v.s. Petras Jurgėla (rugs. 30) bei veteranai vyr. skautininkai Kazys Palčiaskas (rugs. 11) ir Antanas Saulaitis (rugs. 13). Ilga ir vingiuota jų skautiška kelionė: K. Palčiaskas – žagarietis, šiose dalyvavo nuo 1924 m. A. Saulaitis – šiauliškis, skautu-tu nuo 1920-tųjų; P. Jurgėla, gimęs Jersey City, N.J., pirmą liet. skautu-čių vieneta ikūrė 1917 metais Voronežo (Rusijoje) mieste. Idomiu sutapimu, ši mišri draugovė (M. Yėo lietuvių

gimnazijoje) įsteigta... irgi rugsejo mėnesį! Tai trys didžiūnai, sunkiu laikotarpiu kūrė, puoselėję, vėliau tėvynėje ir iševijoje plėtę, tobulinę šį lietuviško atžalyno sambūrį, davę pagrindus jo organizacinei schemai, smagstę skautiškos pedagogikos gaires, pradėję ir ilgus metus vadovavę mūsiškei spaudai... Kiekvieno jų nuopelnai Lietuvai ir LSS nesutiltų į ilgiausios sueigos pašnekesį.

Sveikiname brangius sukak-tuvinius – tegu juos lydi Aukščiausiojo palaima! P.S. Ar nebūtų džiugu, jei ši mėnesį susirinkę sueigon, prisimintume juos ir pasiūstume kiekvienam po atviruką, vienetu vardu pasveikindami prasmingos sukakties proga. (Sumanus vadovas, ē nesunkiai suras jų adresus.)

brolis Žu

1947 METŲ JAMBOREE PRISIMENANT

Š.m. rugpjūčio mėn. suejo 40 metų nuo pirmosios Pasaulinės Jamboree po Antrojo Pasaulinio karo. Jamboree vyko Prancūzijoje, netoli Paryžiaus. Joje dalyvavo ir didokas būrys lietuvių skautų, susirinkusių iš įvairiose pabėgėlių stovyklose veikusių skautiškuju vienetu. Tam įvykiui prisiminti, š.m. rugsejo 19 d. ruošiamas Chicagoje ir aplinkėse gyvenančių tos Jamboree dalyviu susitikimas. Dėl informacijų skambinti Leonui Pabedinskui, tel. 858-3837, arba Vytautui Germanui, tel. 960-2154.

„LIEPSNELIŲ“ IR „GILIUKŲ“ SUEIGOS

„Aušros Vartu“ tunte pradedamos „liepsnelių“ ir „giliukų“ sueigos priešmokyklinio amžiaus vaikams (nuo 3 metų amžiaus). Tuomi siekiama sudaryti galimybę jauno amžiaus lietuviukams susieiti, susidraugauti, ir pradėti žengti skautiškoju keliu. Vadovės globoje „liepsnelės“ – mergaitės ir „giliukai“ – berniukai, dirbs, pieš, žais, mokysis lietuviškai dainuoti ir žaisti ratelius.

Šių naujųjų veiklos metų pirmoji sueiga įvyks šeštadieni, rugsejo 12 d., Jaunimo centro posėdžiū kambaryje (už ka-

Veikli Anglijos rajono skautiška šeima – ps. V. O'Brien su žmona S. Gajute, sūnum Richardu ir dukrele Nijole. Trūksta giliuko Vincuko. Visi aktyviai dalyvavo šios vasaros stovykloje. Nuotr. S. B. Vaitkevičiaus

KARALIAUS MINDAUGO STOVYKLA ANGLIJOJE

Lietuviškojo skautavimo Anglijoje keturiasdešimtmečio sukaktis buvo prisiminta 38-toje Europos rajono stovykloje liepos 25- rugpjūčio 2 dienomis vykusioje netoli Londono esančio Lietuvos Sodybos skautų kalnelyje. Gerai suorganizuotoje ir sėkmingai praveistoje stovykloje skautamokslis, lietuviško samoningumo ir liuanis-tinių žinių semėsi daugiau negu 75 įvairaus amžiaus brolių ir sesių, už tai padėka priklauso skautybei ir lietuvybei pasi-šventusių vadovų, vių būriui bei jų talkininkams ir tėvams, kuriems rūpi, kad lietuviybė ir skautybė klestėtų jų vaukuose. Nemažas kreditas pri-klauso ir tautiniai mišriū šeimų nariams, nuoširdžiai įsijungusiems į šias pat-stangas ir einantiems net atsakingu vadovų, vių pareigas. O kad stovyklai buvo rūpes-tingai pasiruošta ir ji darbingai praveista, lūdią šitoks vadovybės sastatas: stovyklos virš-i-ninkas – s. S. B. Vaitkevičius, viršininko pavaduotojas – vs. J. Maslauskas, adjutantas – ps. dr. R. Vaiteris, dvasios vadovas – v.s.l. kun. A. Geryba, mer-gaičių „Šiluvos“ pastovyklės viršininkė – vyr. skautė v. sl. A. Traškaitė, pavaduotoja – H. Pilcher, adjutantė – prit. sk. R. Gasperaitytė, berniukų „Ram-byno kalno“ pastovyklės virš-i-ninkas – ps. V. O'Brien, pava-duotojas – prit. sk. J. Žilinskas, vėnės). Sueigos vyks nuo 10:00 iki 11:30 val. ryto. Šios sueigos vyks du kartus per mėnesį. Sueigas praveda šiame darbe jau ketvirtį metų dirbanti vado-vė s.t.n. Vida Milavickienė.

Nauji nariai kviečiami regis-truoti iki rugsejo 10 d. pas vado-vė Vida, tel. 254-7473. Pirm-oji sueiga įvyks rugsejo 12 d. 10:00 v.r.

s.t.n. Vida Milavickienė

adjutantas – s.v. v.s.l. Paulius Mickus. Instruktoriai: lietuvių kalba – H. Gasperas; liuanis-tika – skulpt. E. Gaputyte; tityba – v.s.l. kun. A. Geryba; skautamokslis – skautininkai ir sk. vyčiai; kanklės – E. Vai-norienė; dainos – V. O'Brien ir V. Gasperienė; tautiniai šokiai – E. Poutney ir Y. Julius; spor-tas ir žaidimai – V. O'Brien, A. R. Philpott ir D. Traškaitė; lauzavėdė – s. Gajute O'Brien ir padėjeja – R. Gasperaitė; „Taukuoto puodo“ redaktorius – ps. V. O'Brien. Sanitaras – s.v. A. R. Philpott ir iždininkas – s. A. Jakimavičius. Mažųjų liepsnelių ir giliukų vadovė šioje stovykloje buvo prityrusi vadovė s. G. O'Brien, talkinan-ti vėnišiai iš Australijos skautėi Vidai Jokūbaitytei.

Stovyklos oficialus ati-darymas įvyko šeštadieni, liepos 25 d. pavakaryje, vėliavų aikš-telėje. Stovyklą prasmingu įva-diniu žodžiu ir stovyklautojų pa-sveikinimu pradėjo viršininkas s. S. B. Vaitkevičius. Stovyklau-tojus DBLS vardu pasveikino vs. Jaras Alkis, žodį tarė ir s. E. Šo-va. Buvo pristatyta ir naujoji Europos rajono vadeivė ps. Vida Gasperienė.

Ši vakarą visi susirinko prie skautiško lauzo linksma skau-tiška daina pradėti stovykla-vima. I lauzą giliukai ir lieps-nelės išbėrė praėjusių metų stovyklos paskutiniojo lauzo pelenu ir anglių, tuo simboliš-kai sujungdami nenutraukiamą lietuviškos skautybės lauzų grandinę. Laužą uždegti buvo pakviestas vs. Jaras Alkis.

Sekmadienį visi susirinkę prie Sodybos kryžiaus išklauskė kapeliono kun. A. Gerybos aukojamų šv. Mišiu, giesme ir malda prašydami Aukščiausiojo Vadovo palaiminti jų stovyklavimą. Likusi diena praleista įsiruošimui ir pasi-puošimams. Pirmadienį pradamas darbinga stovyklos die-notvarke su gerai išplanuotais užsiėmimais – dykinėti ar nuo-bodžiauti nėra kada. Darbotvar-kė kasdien pajairinama kokuu nors įvykiu. Antradienio pajai-rinimui stovyklautojams pravedami daug džiaugsmo sukelė naktiniai žaidimai. Tą naktį skautininkų ratelyje įžodį davė į ps. pakeltasis skautas vytiš V. O'Brien. Trečiadienį stovykloje netikėti svečiai – tai tuometu Londone vykusiu Studijų savai-tės dalyviai. Jų daug, net pilnas autobusas, atvyko pasveikinti stovyklaujancio lietuviškojo jau-nimo. Ketvirtadienio vakare prie lauzo šv. Mišios ir jautrus kun. A. Gerybos pamokslas primena skautams jų pareigas Tėvynei ir ok. Lietuvoje likusių brolių ir sesių ištikimybę Dieviui ir Tėvynei, nebojant dėl to kančių ir vargo. Penktadienį penki broliai davė prityrusio skauto žodį, o vidurnaktyje,

pagal skautų vyčių tradicijas, broliai Matas Julius ir Jonas Žilinskas davė skauto vyčio įžodį ir pasipuošė violetiniais kaklaryšiais. Tą pačią naktį vyr. skaučių įžodį davė A. Volodkaitė, N. Mickutė, D. Tunaitytė, E. Poutney ir E. Cauty. Šeštadienį visi stovyklau-tojai vyko į Londoną dalyvauti Lietuvos Krikščionybės 600 metų sukakties proga šv. Mišiose, kurias aukėjo apaš-tališkasis pronicijus D. Britanijai arkiv. L. Barbarito. Sekmadienį stovykloje vėl susirinkome po Sodybos kryžiumi šv. Mišiu auka padėkoti Vieš-pačiui už sėkmingą stovyklą, naujus patyrimus, naujas draugystes ir neužmirštamus atsi-minimus. Stovyklos užbaigimui – iškilminga sueiga vėliavų aikštelėje. Su daina atžygia-vusius ir vėliavų aikštelėje besi-rikuojančius stovyklautojus stebi tėveliai ir svečiai. Stovyklos uždarymo iškilmes pradėjo stovyklos viršininkas s. S. B. Vaitkevičius. Raportai; sveičio iš Italijos kun. T. Eremi-no pravedama malda. Garbės žymenys įteikiami sk. vyčiui Pauliui Mickui – Vėliavos žymuo ir sk. vyčiui Matui Juliuui – Pažangumo žymuo. Įteikiamos dovanos stovyklos vadovams-instruktoriaus.

Stovyklautojus žodžiu sveiki-no DBLS Centro valdybos pirm. vs. J. Alkis ir DBLS Tarybos pirm. K. Bivainis ir nuolatinis skautų rėmėjas P.B. Varkala. Perskaitomi raštu gautieji sveikinimai. Stovyklos virši-ninkas dėkoja tėvams ir rėmė-jams už nuolatinę paramą, primena ateinančiais metais JAV-ėse ruošiamą Tautinę stovyklą, kurion tikimasi pasiūti bent tuziną skautų, čių iš Angli-jos rajono. Pristatomas ką tik iš spaudos išėjęs Anglijos rajono skautų veiklos istorinis albu-mas. Sueiga baigiama Lietuvos himnu. Vakare visi susirenka paskutiniam lauzui, kurį uždegti pakviečiamas sveičias kun. T. Ereminas. Dainos, šūkiai, pasirodymai – pasku-tinieji šioje stovykloje dar labiau suartina visus stovyklautojus ir ratu susostus paskutinei „Ateina naktis“, atsisveikinimo liūdesys suspaudžia jaunus širdelis ir tuo pat laiku gimsta ryžtas būtinai susitikti stovykloje ir ateinančiais metais.

SKAUTIŠKI RENGINIAI Chicagoje

Rugsejo 19 d. – 1947 m. Pasaulinės Jamboree lietuvių dalyvių susitikimas Chicagoje. **Rugsejo 27 d. – „Kernavės“** tunto iškilminga sueiga Jaunimo centro maž. saleje.

Spalio 3 d. – „Aušros Vartu“ tunto sueiga Jaun. centro maž. saleje.

Spalio 16 d. – Skautininkų, kių Ramovės vakaronė Jaunimo centro kavinėje.

Spalio 17 d. – „Puota jūros dugne“ – jūrų skautijos pokylis Jaun. centro didž. saleje.

Lapkričio 15 d. – „Lituanicos“ tunto iškilminga sueiga ir tuntininkų pasikeitimas Jaunimo centre.

SUVAŽIAVIMAI

Spalio 10-12 d. – Tuntininkų suvažiavimas Beaumont stovyklavietėje.

Spalio 10-12 d. – Vyr. skaučių, gintarių, sk. vyčių ir jūrų būdžių suvažiavimas Beaumont stovyklavietėje

„KERNAVĖS“ TUNTO SUEIGA

Poatostoginė „Kernavės“ skaučių tunto sueiga įvyks rugsejo 27 d. 9:15 val. ryto visos (tvarkingai uniformotos) dalyvau-sime šv. Mišiose Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų eisime į Jaunimo centrą, kur 10 val. ryto mažojoje saleje vyks iškilminga sueiga. Visoms kernavietėms dalyvavimas privalomas. Tėveliai ir svečiai maloniai kviečiami atsilankyti.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiuniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	---

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisunčiunamas gavus prašymą.

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 bloki j vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr. ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt.: 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. – 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

e132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUČAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybe vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipleistųjų venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-llance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4150
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien I iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS – karūnelės,
titeliai, plokštelės ir bendroji praktika
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KUDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa pereme
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7; Antr. ir
ketv. 9-12; Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
0-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6
Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Hgin. Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Kaltis lietuviškai
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
Contact lenses.
2618 W. 71st St., Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa pereme
T. RAMA, M.D.
Specialybe – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybe – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C
Specialybe – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

„Aušros Vartu“ tunto liepsnelės ir giliukai gaivinasai vaisių sulčimis savo vasaros stovyklėje.
I. k. Audra Rūpin-skaitė, Rasa Milo, Aidas Narbutaitis, Justinas Andriūšis, Aura Platakytė,
Darius Narbutaitis, Nyka Aukštulytė. Vaikučius stebi tėveliai: A. Andriūšienė, A. Narbutaitis
ir J. Platakienė. Nuotr. V. Milavickienės

TIKROVEI AR PROPAGANDAI

Po revoliucijos Sovietų Sąjunga praleido septynis žiauriai kruvinus dešimtmečius, sukurtus Stalino ir palaikomus jo įpėdinių. Dabar pradeda rodytis kai kurių prosvaičių, kurias be kitko parodė ir galimybė suruošti Vilniuje, Rygoje ir Taline demonstracijas prieš Molotovo-Ribbentropo pakta ir paleisti laisvės šūkius.

Imama išdrįsti kritiškiau žvelgti į sovietinę santvarką ir iki šiol skelbtus nepaprastus laimėjimus. Gorbačiovas komunistų partijos centro komiteto plenumo posėdyje kalbėjo: „Šiandien, kai svarstomas ekonomikos valdymo esminio pervertymo klausimas, dar ir dar kartą būtina realiai įsivaizduoti, kokiame būklėje mūsų liaudies ūkis priėjo mūsų atstovų ir devintojo dešimtmečių slenkstį. Iki to laiko ekonomikos augimo tempai nusmuiko iki lygio, kuris faktiškai reikė ekonomikos stagnacijos pradžią. Mes pradėjome aiškiai užleisti vieną poziciją po kitos, o didinant gamybos efektyvumą ir gerinant produkcijos kokybę, vystant mokslą ir techniką atotrūkis palyginti su labiausiai išsivysčiusiomis šalimis pradėjo didėti ne mūsų naudai“.

Gerai ir tą pareiškima išsiskaidius, ryškėja, koks didelis ekonominis nuosmūkis išsivystė Sovietų Sąjungoje. Gal dar didesnis nuosmūkis pasiektas žmogaus teisių srityje, piliečių laisvės ir teisingumo lauke. Nuolatiniai protestai dėl to stipriai reiškiami užsieny, disidentų aktyvumas, pogrindžio spaudos skundai vis dėlto paveikė, kad išleistas naujas įstatymas: „Dėl pareigūnų neteisėtų veiksmų, varžančių piliečių teises, apskundimo teismui tvarka“.

Pirmas straipsnis, teisė kreiptis su skundu į teismą. Pilietis turi teisę kreiptis į teismą su skundu, jeigu mano, kad pareigūno veiksmais suvaržytos jo teisės. Teismui gali būti apskųsti veiksmai, kuriuos vien asmeniškai padarė pareigūnai savo vardu arba atstovaujamo organo vardu.

Antras straipsnis — pareigūnų veiksmai, apskūstini teismui. Pareigūnų veiksmais, padarytiems pažeidžiant įstatymą, viršijant įgaliojimus, varžantiems piliečio teises priskiriami veiksmai, dėl kurių: iš piliečio neteisėtai atimtos galimybės visiškai arba iš dalies įgyvendinti teisę, kurią jam suteikė įstatymas arba kitas normatyvinis aktas; piliečiui neteisėtai uždėta kokia nors pareiga“.

Įdėtas ir nuostatas, kuriuo tikrinamas teismo sprendimo vykdymas: „Apie priemonės, kurių buvo imtasi teismo sprendimui dėl skundo įvykdyti, teismui ir piliečiui pranešama ne vėliau, kaip per mėnesį nuo to momento, kai teismas priėmė sprendimą. Neįvykdžius sprendimo, teismas imasi galiojančiais įstatymais numatyti priemonių“.

Reikšminga, kad „piliečių skundai dėl pareigūnų veiksmų, paduodami teismui, valstybinių mokesčių neapmokami“. Aštuntojo straipsniu numatomas užtikrinimas skundų laisvės: „Jeigu nagrinėdamas skundą teismas prieš išvada, kad buvo pažeista nustatyta piliečių pasiūlymų, pareiškimų ir skundų nagrinėjimo tvarka, būta vilkinimo, kritikos užgniauzimo, persekiojimo už ją, taip pat kitokių teisėtumo pažeidimų, teismas priima atskirą nutartį ir ją nusiunčia aukštesniajam pavaldumui

tvarka pareigūnui arba organui. Minėtas pareigūnas arba organas turi per mėnesį pranešti teismui apie priemones, kurių imtasi pagal atskirą nutartį. Jeigu nagrinėdamas skundą teismas pareigūno arba kito asmens veiksmaus ras nusikaltsmą, jis apie tai praneša prokurorui arba iškelia baudžiamąją bylą“.

Peržvelgus tuos nuostatus, tenka pripažinti, kad įstatymas geras. Tik klausimas, kaip jis bus vykdomas praktikoje. Ir demokratinuose kraštuose praktikuojama tvarka — duoti galimybę kriaudžiams kreiptis į teismą net ir prieš pareigūnų neteisėtumus. Tai būtų toks stiprus posūkis į teisinę santvarką, kad reikia su juo susipažinti.

Įstatymas galioja visoje Sovietų Sąjungoje, įskaitant ir okupuotus Pabaltijo kraštus. Pacituosime tą įstatymą, pradėdami nuo įžanginio nuostato: „TSRS piliečiai turi visas socialines ekonomines, politines ir asmenines teises bei laisves, kurias skelbia ir garantuoja TSRS Konstitucija ir tarybiniai įstatymai. Gerbti piliečių asmenybę, saugoti jų teises ir laisves — visų valstybinių organų, visuomeninių organizacijų ir pareigūnų pareiga“.

„TSRS Sąjungos ir sąjunginių respublikų įstatymais numatyta piliečių teisė kreiptis į teismą, kad būtų apgintos jiems priklausančios asmeninės, turinės, šeiminės, darbinės, tuo bei kitokios teisės ir laisvės. Šis įstatymas nustato pareigūnų neteisėtų veiksmų, varžančių piliečių teises, apskundimo teismui tvarka“.

Pirmas straipsnis, teisė kreiptis su skundu į teismą. Pilietis turi teisę kreiptis į teismą su skundu, jeigu mano, kad pareigūno veiksmais suvaržytos jo teisės. Teismui gali būti apskųsti veiksmai, kuriuos vien asmeniškai padarė pareigūnai savo vardu arba atstovaujamo organo vardu.

Antras straipsnis — pareigūnų veiksmai, apskūstini teismui. Pareigūnų veiksmais, padarytiems pažeidžiant įstatymą, viršijant įgaliojimus, varžantiems piliečio teises priskiriami veiksmai, dėl kurių: iš piliečio neteisėtai atimtos galimybės visiškai arba iš dalies įgyvendinti teisę, kurią jam suteikė įstatymas arba kitas normatyvinis aktas; piliečiui neteisėtai uždėta kokia nors pareiga“.

Tie nuostatai, neblogi, nors įstatyme yra kai kurių apribojimų. Sovietų Sąjungos konstitucijoje yra labai gerų nuostatų, bet kas iš to, kad jų nebuvo laikomasi. Jie buvo sukurti daugiau propagandai, kaip tikrovei. Nežiūrint konstitucinių laisvės dėsnių, iki šiol Sovietų Sąjungoje žmonės buvo palikti komunistų pareigūnų, policijos, KGB savavaliavimui. Bet ir Sovietų vyriausybė, ypač veikiant protesto balsams laisvame pasaulyje, buvo priversta tą tvarką pamatyti ir skelbti reikiamas priemones negerovėms pašalinti.

Reikia ne tik šiuos nuostatus vykdyti, bet ir eiti dar toliau — užtikrinti ir tautų teises bei konstitucijoje joms garantuotas laisves. Konstitucijoje buvo paskelbta ir Sąjungą įjungtoms valstybėms teisė atsiskirti ir vesti savarankišką gyvenimą. Tai reikia irgi įgyvendinti.

Juoz. Pr.

GERIAU VIENAS STIPRUS, NEGU DAUGELIS SILPNŲ

EDMUNDAS JAKAITIS

Vieni rašo, kiti skaito. Esame laimingi, galėdami skaityti. Pasaulyje yra dar didelis beraščių skaičius. Mes gi, būdami kultūringųjų tarpe, ne tik skaitome ir rašome, bet ir leidžiamė periodinius spausdinius, dienraščius, knygas. Savo spaudos turėjimas yra tautinis išsilavinimo ženklas. Turime įvairių pakraipų laikraščius. Vieni yra aukšto lygio, kiti — ne taip aukšto. Visi jie skleidžia savo idėjas, giria save, puola kitus. Jų visų tikslas — gauti skaitytojų prielankumą. Su prielankumu seka prenumeratorių skaičius, su prenumeratoriais — egzistencija.

Gero laikraščio sąvoka — didelė cirkuliacija. Mūsų atveju — didelis prenumeratorių skaičius. To pasiekti reikia gerų spaudos žinovų, kurie ir sudaro redakcijos kolektyvą. Kiekvienos srities redaktorius yra aukštą kvalifikaciją žurnalistas. Parašytas ir atspausdintas laikraštys vietos veikimo aprašymas nepadaro žurnalisto. Toks save užtarnautai gali vadinti spaudos bendradarbiu. Žurnalistas nėra korespondentas. Bendras išsilavinimas, mokėjimas dėti mintis, idomus rašymo stilius, orientavimasis politikoj ir panašiai tai žurnalisto privalumai. Žurnalisto siekis — pasidaryti redaktorium. Daugelis iš jų yra pradėję rašyti dar mokyklos suole sėdėdami. Vieni vėliau pasidarė žurnalistais, kiti ir šandien teberašo korespondencijas. Bet ir vieni ir kiti yra reikalingi. Bendrai paėmus, jie yra vadinami spaudos darbininkais. Viena redakcija negali užpildyti

leidinio turinio. Skaitytojai idomaujami ne tik savo apylinkė, bet ir platesniu akiračiu. Tam ir reikalingi korespondentai. Senų laikraščių bendradarbių tinklas yra plačiai išplėstas.

Kiekvienas laikraštis turi savo pradžią ir savo galą. Kaip gyvas sutvėrimas gimsta, auga, bręsta ir galų gale miršta, taip ir naujai pasirodęs laikraštis auga, tvirtėja, tobuleja. Gerai apmokami redaktoriai veikdami leidėjų pinigais ištekliais, pasirinkę geriausius bendradarbius, iškelia į aukštumas, atnešdami leidėjams gražaus pelno.

Lietuvos išeivijos laikraščių kilmė, eitas kelias buvo kitoks. Atsiradęs noras turėti savo spausdintą žodį, buvo įgyvendintas kelių pasišventėlių. Pradėję iš nieko, be pinigų, bendradarbių, skaitytojų, remiami aukomis tobulino savo naujagimį. Atvykę naujieji ateiviai rado daug pasiaukojimo reikalavusių rezultatus.

Nepriklausomybės laikais turėjome gražų žurnalistų ratelį. Daugeliu pavyko po paskutinio pasaulinio karo atsikurti užjūriose. Atsiradę išeivijoje jie parodė daug ryžtingumo ir iniciatyvos pertvarkyme ir patobulinime rastų laikraščių. Daugelis pasiekė savo tikslą; tapo redaktoriais. Kas neįsitraudė į redaktoriaus kėdę, emėsi naujų laikraščių leidimo. Prasidėjo naujų skaitytojų verbavimas. Čia irgi pasireiškė igyta patirtis. Tai buvo prieš tris dešimtmečius.

Šiandien padėtis yra kitokia.

Norint, nenorint reikia sutikti, kad laikas dirba mūsų nenaudai. Senieji skaitytojai miršta, prenumeratorių skaičius mažėja. Spaudos darbuotojų eilės retėja. Rūpestiai ant leidėjų pečių sunkėja. Spausdinimo išlaidos didėja, persiuntimas brangėja. Laikraščio pasirodymas retinamas. Mažai bėpėda laikraščiai paremti ruošiamos gegužinės, banketai, nes ir čia besuserenka tik dalis to, kas būdavo anksčiau.

Normaliame gyvenime laikraščio galas yra tada, kai jo cirkuliacija mažėja. Reikia, dėl tam tikrų aplinkybių laikraštis darosi nepopuliarus, mažiau skaitomas. Didelių laikraščių pelnas yra ne prenumeratorose, bet skelbimuose. Kuo didesnis laikraščio tiražas, tuo skelbimo kainos aukštesnės. Mūsų laikraščiai beveik negauna jokių skelbimų. Jeigu spausdintas lietuviškas žodis tebeegzistuoja, tai tik senų pasišventusių veteranų dėka.

Kitas neišvengiamas rūpestis yra priauganti karta. Prieauglis, baigęs prieš 30 metų šeštadienines mokyklas, subrendo, išėjo iš namų, susuko savo lizdus. Jei kas ir paskaito lietuviškai, tai jo rašyba yra visai silpna. Kyla klausimas, kiek iš jų bus skaitančių lietuviškus laikraščius. Kas perims redaktorių pareigas? Nesitikėkime stebuklu. Ateitis ne tik miglota, bet ir tamsi. Naujo laikraščio, kaip neperseniausiai yra atsitikę, išleidimas, neišspręs mūsų problemų. Tai tik liks, kaip kokio praleikimo meteorolo svystelėjimas.

Konkurencija yra geras daly-

Latvė Mara Simans tariasi su ses. Inge Marijošute „Neringos“ jaunimo stovykloje. M. Simans pravedė pokalbį stovykloje apie latvių jaunimą Amerikoje.

Nuotr. J. L. Račkauskio

kas. Gamyboje varžomasi, pateikiant geresnį produktą. Prekyboje konkuruojama žemesne kaina. Laikraščiai išsilaukiyti naudojami kiti būdai. Geri straipsniai, greitas žinių perdavimas, patrauklūs išvaizda, laiku pristatymas, prieinama kaina, tai laikraščio egzistavimo laidas. Kada seni skaitytojai miršta, juos turi pakeisti jaunesni. Simboliškai apmokami redaktoriai yra metų naštos verčiami ieškoti poilsio. Stipresnieji kiek ilgai bėpanės tą kartais nedėkinga našta? Mūsų spauda artinasi prie bankroto, ne tik fizinio, bet ir dvasinio.

Kiekvienam mirties pratesimas yra didelė paguoda. Mūsų spaudai prie to artėjant, laikas ieškoti būdo, tą egzistenciją palaikyti. Ka panašiu atveju daro didieji laikraščiai? Parduoda, susijungia arba paprastai užbaigia dienas. Paskutiniu atveju su dideliais finansiniais nuostoliais. Mums tai būtų didelis, neapskaičiuojamas moralinis smūgis. Atmetus pardavimo galimybę, belieka susijungimo galimybė. Keliems laikraščiams susijungus, naujas leidinys, kad ir be šviežio kraujo įleidimo, galėtų tapti didesne, įvairesne, įdomesne lie-

tuvybės išlaikymo priemone. Kartu gal ir pelningesne. Nereikėtų užmiršti tu, kurie tebekalba „bet neskaityti lietuviškai“. Paskirtas puslapis kitas anglų kalba, daug padėtų seniesiems lavintis angliškai, o jaunieji nepaliktu nepavartę lietuviškos dalies.

Tai nėra visiškai reikalo išsprendimas, bet tai prisidėtų prie lietuviško spausdinto žodžio išlaikymo. Kaip ilgai? Kas žino. Bet verta, jau dabar žvelgiant ateitin, nustatinti gaires. Pradėję dabar, nesigailėsim vėliau.

NIKOJIMAS SVEIKA AUGALAMS

Japonai šluotomis niokoja cukrinių runkelių filiusus, prieš perkeldami juos iš šiltnamių į laukus. Moksliniai tyrimėjimai JAV-ese, Britanijoje ir Japonijoje rodo, kad toks darbinis atveju su dideliais finansiniais nuostoliais. Mums tai būtų didelis, neapskaičiuojamas moralinis smūgis. Atmetus pardavimo galimybę, belieka susijungimo galimybė. Keliems laikraščiams susijungus, naujas leidinys, kad ir be šviežio kraujo įleidimo, galėtų tapti didesne, įvairesne, įdomesne lie-

Newarke, N.J., minint Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį nesamas Šv. Trejybės parapijos plakatas.

KRAUJU LAISTYTOJ ŽEMĖJ

VINCAS ŠALČIŪNAS

17

Šios kapinės yra istorinės, nes per du šimtus metų čia buvo palaidota daug istorinių asmenybių. Jų žymiausia buvo Daniel Boone, Kentucky valstijos pradininkas, kuriam kentukiečiai rodo didelę pagarbą. Jo kapas yra stataus upės šlaito pakraštyje. Antkapio akmuo irgi neeilinis. Jo šonuose bareljefai vaizduoja Boone gyvenimą ir kovas su indėnais. Greta kapo bronzinė lentoj įrašyti visi jo nuopelnai iki mirties 1820 metais. Kapinių aukščiausioj vietoj baltuoja aukštas obeliskas, kurio viršuje rankas tiesia didžiulė Pergalės statula. Tai Kentucky valstijos paminklas karo didvyriams, kaip lenta sako: „... lygiai karininkams ir kareiviams“.

Mieste matėme suaugusių ir gimnazistų būrius, plastikiniais maišais ir lazdomis apsiginklavusius ir renkančius popiergalius ir atmatas. Mano užklausta vieną tokia „brigada“ paaiškino, kad gubernatorė išsiuntė savo tarnautojus ir moksleivius apvalyti miestą ir jo viešąsias vietas. Tos brigados tiek kapinėse, tiek jos patvoriuose į maišus kišo lapus, kirto brūzgynus ir į krūvas krovė šakas. Atrodė, kad „apsivalymo diena“ buvo įsakyta visoj valstijoj, nes pakelėse visur matėm daugybę išrikuotų maišų. Amerikoje gyvenu daug metų, bet tokio apivalymo dar nebuvau matęs.

Kas gero Bardstowne?

Ratai rieda gražiu Bluegrass Parkway keliu. Gamta ir ūkiai atrodo skurdžiau. Yra ir apirusių sodybų. O tu „kūginių“ medžių vis daugiau ir tankiau. Atvažiuojam apžiūrėti istorinį Bardstowne, kuriame yra daug namų, išlikusių iš 18-to šimtmečio. Pačiam miesto centre stovi labai puošnūs Nelson County teismo rūmai, 1892 m. statyti iš plytų viktoriaus stiliu. Įvairūs bokštai, bokšteliai, durų bei priangių skliautai ir aukštas status stogas tuojau atkreipia dėmesį. Netoliese esanti vieno kambario mokykla yra būdinga pionierių laikotarpiui. Ji statyta iš nutašytų rąstų ir turi tik vienerias duris ir vieną langą. Plačiai žinomas yra dviaukštis Talbot užiegos namas ir smuklė, nes jame gyvenęs iš Prancūzijos ištremtas karalius Liudvikas Pilypas.

Katalikų Šv. Juozapo protokatedra, statyta 1816 m., yra dvigubai įdomi. Pirmiausia, kad jos graiku renesanso fasadą puošia dvi eilės baltų kolonų, trejos baltos durys ir senoje penkios baltos nišos su figūromis. Virš frontono stiebiasi baltas, smailas bokštas su juodom varpinės angom. Aikštės gilumoj yra panašaus stiliaus ir išvaizdos klebonija. Abiejų pastatų raudonų plytų derinys su baltais akcentais sudaro patrauklų vaizdą. Antra, katedros viduje, lyg kokiam muziejui, kybo garsioj 17-to amžiaus Europos dailininkų paveikslų rinkinys, kurį katedrai padovanojo karalius Liudvikas Pilypas ir popiežius Leonas XII. Tik gaila, kad šį meno turtą, aukštai ant sienų kybantį ir prastai apšviestą, apžiūrėti gana sunku. Kitapus katedros raudonojo simpatiška, triaukštė Šv. Juozapo kolegija (Spaulding Hall), išmokslinusi daug žymių žmonių. Dabar joje yra meno galerija ir du muziejai.

Iš Bardstowno kiek pavaižavus, toluome pastebiu keistas kalvų formas, kurios mane net prajuokino. Jos, lyg seno kupetos, viena prie kitos pievoje sukrautos. Jų daug ir nemažų, o kiekvienos viršūnė gražiai apvali. Nebūtų nieko juokingo, jeigu ant jų neaugtu tiesūs, belapiai medžiai, kurie atsimuša dangaus fone ir iš toli atrodo lyg pasišiausę plaukai ant milžinų galvų!

Lincolno gimtinė

Paliekam greitkelį ir artėjant prie Hodgenville miestelio, kurio pašonėje yra garsi istorinė vieta, Lincolno gimtinė. Daug idomiau važiuoti mažesniais keliais, nes tik tada pajunti vietino gyvenimo pulsą. Maži miesteliai, kaimai ir sodybos intymiai tau atidengia savo bruožus ir paslaptis. Ir Hodgenvilleje matai paprastą provincijos gyvenimą, miestu technikos nesugadintą.

Lincolno senelis Abraham susigundė pasekti Daniel Boone takais ir įsikurti Kentucky, bet netrukus tapo indeno strėlės auka. Jo sūnus Thomas blaškėsi iš vietos į vietą, buvo stalius, užsidirbo pinigų, vedė Nancy Hanks ir, už du šimtus nusipirkęs 300 akrų (apie 120 hektarų) sklypą, jame įsikūrė. Kiek aptašęs rastus, surentė vieno kambario trobelę su grūsto molio grindimis, mažą ugniakurą ir žemę, iš rąstų suremtu kaminiu, kurį išlojo moliu, maišytu su šiaudais. Vienos durys ir maža anga sienoje, atstojusi langą, kuri žiemą nuo šalčio, o vasarą nuo vabzdžių pridengdavo sena antklode. Sunku patikėti, kad situose „rūmuose“ 1809 m. vasario 12 d. gimė 16-sis JAV prezidentas Abraham Lincoln. Vėliau pats vedęs karą už skurdo ir vergijos panaikinimą.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

LANKESI DR. B. VASKELIS

Rugpjūčio 19 d. Bostone lankėsi Lituanistikos Instituto pirmininkas dr. Bronius Vaskelis iš Chicagos. Su Bostone gyvenančiais instituto nariais ir LB Bostono apylinkės valdyba aptarė spalio 10-12 dienomis Bostone vyksiančio Lituanistikos Instituto suvažiavimo reikalus. Suvažiavime bus ne tik svarstomi instituto reikalai, bet ir eilė paskaitų, kurių galės klausytis plačioji vietos lietuvių visuomenė. Suvažiavimas vyks So. Bostono Liet. Piliiečių d. jos patalpose, 365 W. Broadway, So. Bostone. Suvažiavimą globoja LB Bostono apylinkės valdyba.

MIRĖ T. STANKŪNAITĖ

Rugp. 21 d. Cape Code netikėtai mirė Teresė Stankūnaitė iš So. Bostono. Ji paliko giliame nulūdimė seseris: Aldona Andriušienė iš Dorchesterio, Ona Vileniškiene iš Dorchesterio, Bronė Kriščiukaitienė iš Cape Codo, Marija Leščinskienė iš Dorchesterio ir Marija Adomaitienė iš Montrealio, Kanados.

Velionė palaidota rugpjūčio 26 d. Forest Hills kapinėse po šv. Mišiu, šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone. Laidotuvėmis rūpinosi Caspero laidotuvių namai, 187 Dorchester St., So. Bostone.

Teresė Stankūnaitė savo darbu ir pinigais remė įvairią lietuvišką veiklą. Pavestas pareigas ji visuomet sąžiningai atlikdavo. Tai buvo gyva lietuviško organizmo ląstelė. Dabar lietuviškuose renginiuose jau bus viena lankytoja mažiau, eilė darbų pasigės uolios talkininkės, aktualūs lietuviški reikalai nesulauks dosnios aukotojos...

IŠGIRSIMĖ PIANISTĖ R. APEIKYTE

„Laisvės Varpo“ tradicinio rudens koncerto rugsėjo 20 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. jos trečio aukšto salėje programos atlikime dalyvaus Los Angeles vyrų kvartetas ir pianistė Raimonda Apeikyte iš Los Angeles. Ji akompanuos kvartetui ir atliks keletą kūrinių pianinu. Iš jos pasirinktu kūrinių pažymėtini komp. Balio Dvariono „Čiuožkyklėje“, Giedros Gudauskienės „Žemės drebjimas“ ir „Hollywood“). Tuo būdu koncertas bus dar įvairesnis ir įdomesnis, negu pradžioje planuota. Kvartetas atliks beveik išimtinai lietuvių kompozitorių kūrinius, kas retai tepasitaiko mūsų koncertuose. Pats kvartetas yra plačiai žinomas ne tik savo koncertais šiame krašte, Australijoje ir Kanadoje, bet ir išleistomis plėkštelėmis — „Tu man viena“ ir „Apie Tave svajoju“. Tas plėkšteles galima bus išgirsti koncerte.

JUODOJO KASPINO DIENA PER RADIJĄ

Hitlerio-Stalino 1939 m. rugpjūčio 23 d. pasirašyto pakto 48-riu metų sukaktį plačiai paminėjo lietuvių ir anglų kalba „Laisvės Varpo“ radijo programa rugpjūčio 23 d. laidoje. Lietuviškai tuo reikalu kalbėjo programos vedėjas Petras Viščinis, o angliškai — nuolatinė anglų kalba talkininkė Birutė Duobaite-Silvia. Abudu kalbėtojai nurodė, kad to pakto pagrindui išplėsta Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvė, pradetas antrasis pasaulinis karas, už kurio žiaurumus ir aukas Nuernbergo teismu pasmerkta hitlerinė Vokietija, bet jos sąjungininkė Sovietų Sąjunga tebesinaudoja to pakto padari-

niais. To pakto atšaukimo ar paskelbimo niekiniu reikalauja tik jo aukų atstovai pavergtuose Baltijos kraštuose ir laisvajame pasaulyje. Šiuo reikalu reikšminga baltų peticija 1979 m., šių metų demonstracijos Vilniuje ir Rygoje, o taip pat laisvajame pasaulyje organizuojamos Juodojo kaspino dienos, į kurias jungiasi įvairių kraštų visuomenė ir valdžios atstovai. Tai reikšminga akcija, iškelianti Sovietų Sąjungos bičiulystę su hitlerine Vokietija. Apgailestautai, kad Vliko ir PLB pareiškimai šiuo reikalu pasirodė vėlokai, tad vietoje nesuspėta stipresnės veiklos suorganizuoti. Pavyzdžiui, apie Bostone rengtą Pavergtųjų tautų komiteto demonstraciją City Hall Plaza lietuvių sužinojo tik iš „Laisvės Varpo“ programos ir pranešimų žodžiu ar telefonu.

NAUJI MOKSLO METAI LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Bostono Lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradės šeštadienį, rugsėjo 19 d. Pamokos vyks Blue Hills Regional gimnazijos patalpose, Canton, MA. Šioje mokykloje bus galima naudotis ne tik klasmėmis, bet sporto sale, valgykla ir prie mokyklos esančiomis keliomis didelėmis aikštelėmis. Mokykloje veiks vaiku darželis, 8 pradinės mokyklos skyriai ir 3 aukštesniosios mokyklos klasės. Visi Bostono ir apylinkėse gyvenantieji lietuviukai kviečiami išjungti į šios mokyklos mokinių eiles.

TAUTOS ŠVENTĖS MINEJIMAS

JAV LB Bostono apylinkės valdyba kviečia visus dalyvauti Tautos šventės minėjime, ruošiamame rugsėjo 12 d. 7 v.v. Lietuvių Piliiečių klube, 368 West Broadway, South Bostone.

Šeštadienio vakaro programoje, tema „Kaip mes galime padėti Lietuvai šiandien“ kalbės Algis Avizienis (dirbas State Department Rytų Europos tautų skyriuje).

Meninę dalį atliks Toronto Lietuvių vyrų trio, kuriam vadovauja muzikas Vaclovas Povilionis. Vakaro programoje liudies ir estradinės dainos.

Sekmadienį, 10:15 va. ryto iškilmingos šv. Mišios šv. Petro bažnyčioje. Giedos Toronto trio.

RENGINIAI

Rugėjo 12 d. Tautos šventės minėjimas Bostono Lietuvių salėje.

Rugėjo 13 d. Tautos šventės minėjimas Brocktone, rengiamas LB vietos apylinkės ir Martyno Jankaus šaulių kuopos: 10 val. pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje.

Rugėjo 19 d. Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos naujų mokslo metų pradžia Blue Hills Regional Vocational Technical High School, So. Randolph St., Canton, MA.

Rugėjo 20 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. jos salėje Laisvės Varpo rudens koncertas, kuriame programa atliks Los Angeles vyrų kvartetas.

Rugėjo 27 d. 3 val. popiet sol Lilijos Šukytės koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto sukakties minėjimo komiteto Bostone.

Spalio 4 d. 2 val. popiet šv. Kryžiaus katedroje — Mišios, aukojamos kardinolo Bernard Law, minint Lietuvos krikšto sukaktį. Mišių metu giedos sol. Marytė Bizinkauskaitė, o vargonais gros dr. Vytenis Vasyliūnas.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir kun. Edis Putrimas Burbiskese tarp Suvalkų Trikampio kaimo lietuvių.

ŽOLINĖS ŠVENTĖ PUNSKĖ

Viena iš puošniausių atlaidų Punsko parapijoje yra Žolinės. Šiais metais šventė buvo iškilmingesnė ne tik, kad punskiečiai minėjo 600 metų Lietuvos krikšto sukaktį, bet ir kad jie pagaliau sulaukė vyskupo Pauliaus Baltakio apsilankymo. Kartu su kunigu E. Putrimu, vysk. P. Baltakis pagal popiežiaus prašymą šią vasarą aplankė visus Lenkijoje gyvenančius lietuvius. Jų kelionė po Lenkiją prasidėjo Punske, kur nuo ketvirtadienio, rugpjūčio 13 d., jie praleido tris dienas.

Ruošdamasis šeštadienio atlaidam, vyskupas laikė Mišias, susitiko su jaunais parapičiais, vakarieniavo su ukiniškais Burbiskių kaime, stebėjo jaunimo suruoštą „Misterium“ ir toliau ruošė savo kelionę taip, kad galėtų pabendrauti su kiek įmanoma daugiau žmonių.

Punskiečiai taip pat ruošėsi. Prie išpažinties klausyklių susidarė ilgos eilės, prie statulų buvo padėti vainikai, o nuo lubų buvo pakabintos ilgos eglės šakelių pynės. Bažnyčia turbit visada atrodo miela lietuviui.

Spalio 4 d. 6 val. vakaro Lantana restorane Randolphe banketas, kuriame meninę programą atliks sol. Marytė Bizinkauskaitė ir sol. Benediktas Povilavičius, akompanuojami komp. Jeronimo Kacinsko. Banketa rengia Lietuvos krikšto minėjimo komitetas.

Spalio 10-12 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. jos patalpose Lituanistikos Instituto suvažiavimas su paskaitomis visuomenėi.

Spalio 11 d. 3 val. po pietų First & Second Church auditorijoje Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto komiteto.

Spalio 25 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. jos salėje inž. dr. Jurgio Gimbuto iliustruota paskaita „Lietuvos bažnyčių ir varpinių tipologija“, rengiama Lietuvos krikšto minėjimo komiteto.

Lapkričio 7 d. 6:30 val. vakaro (Sandaros salėje, 30 Intervale) Brocktone metinis Balfo 72 skyriaus banketas.

Lapkričio 21 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. jos trečio aukšto salėje Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos tradicinis rudens pobūvis.

Lapkričio 28 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. jos salėje Bostono lietuvių tautinių šokių sambūrio 50 metų veiklos minėjimas.

Gruodžio 19 d. šv. Petro lietuvių parapijos salėje So. Bostone tradicinė Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

Vienoj pusėj gotikos stiliaus altoriaus stovi šv. Kazimiero statula, šone Vyčių kryžiai, o bažnyčios stulpai ir arkos nupatytai lietuvišku raštu. Šeštadienį bažnyčia, išpuošta vainikais, pynėmis ir gėlėmis, lyg tapo gamta, jaukiai priglausianti bet kokios tautybės žmogų.

Nors suma prasidėjo tik tai penkiolika po dvylikos, kiti atvyko prieš valandą. Aikštelės ir gatvės prie bažnyčios buvo pristatytos automobiliu. Teko matyti šeimų, atvykstančių arkliai ir vežimu, kartais traktorium ir vežimu. Tiesiog po lenkų kalba Mišių, kuriose ir dalyvavo vysk. P. Baltakis, liaudies giesmiškai susigrūdė į klausytus giedoti subtiliai ir tobulai harmonizuota rožančių, o bažnyčios šone koplytėlėje žmonės paruošė nešamus altoriukus procesijai.

Altoriukai iš nupintų javų atrodo išvystytą tradicijų meniškai padariniai. Nemažai jų dailiai įpynė Lietuvos trispalvę, nemažai atvaizdavo numerį „600“, o kiti net turėjo Lietuvos žemėlapių formą.

Į bažnyčia susispaudė daugiau kaip 2200 žmonių. Choras, kuris ateinančiais metais švęs 90 metų sukaktį, pradėjo giedoti ir Mišios prasidėjo. Po keleta įžanginių pranešimų vysk. Baltakis kartu su Lomžos ordinaru vyskupu Paetzu priėjo prie altoriaus ir iškilmingai pasisveikino vienas kitą. Vyskupas Paetz, kuris popiežiaus paskirtas Lomžos vyskupijai su misija puoselėti santykius tarp lietuvių ir lenkų, pradėjo savo kalbą lietuviškais žodžiais „Garbė Kristui!“ Vėliau jis paaiškino bažnyčioje susirinkusiems, kad jie eš ant lietuvių žemės.

Prie savo pamokslą vysk. Baltakis su jauno seminaristo Jono Malinausko vertimais lietuviškai ir lenkiškai išreiškė padėką popiežiui, vysk. Paetzu ir Punsko parapijos klebonui prelatai Dzermeikai. „Ypatinai yra miela, kad su mumis yra vyskupas, Lomžos ordinaras, kuris, kaip tik ką palaimintuoju paskelbtas arkivyskupas Matulaitis, su tokia meile rūpinasi visais žmonėmis. Aš tikiu, kad jo vadovaujama Lomžos vyskupija taps pavyzdžiu visiems, kaip atskirų tautų žmonės turi sugventi, gerbti ir mylėti vienas kitą“. Toliau vysk. Baltakis tęsė: „Kai popiežius lanko pasaulio tautas, jis visuomet primena, kad kiekviena tauta yra Dievo leista į pasaulį su ypatinga misija, kad kiekviena tauta, puoselėdama savo kultūrą, savo tradicijas, turi prisidėti prie visos bažnyčios gerovės“. Vysk. Baltakis palygino Bažnyčia su didele mozaika, kurioje kiekviena tauta yra kaip tokio paveikslas atskiras akmenukas.

Po trijų valandų Mišių buvo procesija aplink bažnyčia. Visi buvo kviečiami dalyvauti. Baltai apsirergusios mergaitės su rūtų vainikais ant galvų ėjo pirm vyskupo, barstydamos įvairių gelių žiedlapius. Pats vyskupas Baltakis nešė monstranciją po baldakimu. Ėjo apie 20 vietinių ir svečių kunigų, o žmonės nešė altorelius ir vėliavas. Kitos mergaitės nešė didėli, 4 metru, rožančių ir pagaliau visi kiti sekė giedodami. Procesija, kaip ir Mišios, buvo filmuojamos Lenkijos televizijos ir fotografuojamos lenkų žurnalistų.

Dažniausiai po Žolinų atlaidų Punske vyksta mugė prie ežero už bažnyčios. Mugė pasižymi savo lietuviškais rankdarbiais ir lietuviškų dainų ir šokių pasilinksminimais. Šiais metais oras buvo lietingas ir šaltas. Žmonės išsikirsė atskiras būrelius. Viena grupė susirinko su atvykusiu iš Lietuvos Vilniaus universiteto istorijos fakulteto liaudies ansambliu pašokti ir padainuoti pagal senas lietuviškas tradicijas. Vyskupas tuo tarpu per vakarines Mišias pakirkstijo kūdikį, džiaugdamasis, kad prisimenant tautos krikštą, buvo galima pagalvoti ir apie mūsų asmenišką krikšto prasmę.

Kita diena, sekmadienį, rugpjūčio 16 vysk. Baltakis laikė Mišias Seinuose, kur lietuvių ilga laiką stengiasi išgyti tokias pačias teises, kaip ir lenkai parapičiai. Tik 1983 metais su vysk. Paetzu pagalba seiničiai galėjo pradėti išklausti pamaldas savo gimtąja kalba. Seiničiai ypač džiaugėsi vysk. Baltakio apsilankymu, tikėdamiesi, kad su juo įtaką ir palaima sumažės tebevykstanti diskriminacija prieš juos.

Vysk. Baltakio apsilankymas Suvalkų trikampyje ir Lenkijoje yra žymus istorinis įvykis. Pirmą kartą po pirmo pasaulinio karo lietuvis vyskupas oficialiai aplanko lietuvių Lenkijoje. Be to, dabar suprantama, kad vysk. Baltakio pareigos, kaip išiešiotis lietuvių vyskupo, neapima tik mūsų lietuvių kolonijas toliau Vakaruose, bet ir lietuvius, gyvenančius prie pat Lietuvos sienos Lenkijoje, iš kur net matyti Lietuvos laukai. Vyskupas tikisi, kad už dveju metų bus jam įmanoma vėl aplankyti Lenkiją.

Vainis Aleksa

Visus gerus dalykus dievai mums parduoda darbo kaina.

Gratiukų priežodis

Kai blogai darome — velnias mus gundo, kai nieko neveikiame — mes velnią gundome.

Anonimas

Darbo išspausiti prakaito lašai ant rankų yra garbingesni už aukso žiedą ant pirštų.

Vokiečių priežodis

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Reikalingi

PROSYTOJAI — dalinam laikui SIUVEJAI — pilnam laikui rūbų gamykla, vakariniame mieste rajone. Prašom skambinti

648-5505

GRAPHIC ARTIST

Graphic artist in need of person with experience in transfer lettering for layout, camera work & color separating. Full time SW suburb. Must speak English.

Call Jim: 425-7211

Equal Opportunity Employer

SEIMININKES

Pilnų laiką. Žalia kortelė reikalinga. Kreiptis asmeniškai.

RED ROOF INN

17301 S. Halsted

South Holland, Illinois

General contractor needs experienced

CARPENTER

for permanent position in growing company.

361-5656

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pasmus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 v. est 95th Street

Tel. — GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured — Bonded

436-6937

Elektrinis ir namų apšildymo sistemų pataisymai.

Vytautas Taras

ELEKTROS

[VEDIMAI — PATAISYMAI]

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020

KLAUDIJUS PUMPUTIS

KILIMAI

(Carpeting)

Pavyzdžiai pristatomi | namus. Atsparūs dėmėms DuPont-stain master, Anso IV kilimai.

Puikios rūšies kilimai su pilna 5 m. garantija, pradėdant nuo \$10.95 už yd., pilna 10 m. garantija, pradėdant nuo \$13.95 už yd. Įdedami su aukštos kokybės minkštu patiesalu.

Taip pat visokių rūšių pataisymai — siūles, kilimai iš naujo išstipami, seni pataisomi. Laipiai mūsų specialybė. Pensininkams specialios kainos.

589-2349 arba 476-7867

R. DARGIS

Kalbėti lietuviškai

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVAUS KREIPLIS | Hermis Deckys

Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.

Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

M.S. KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMŲ mieste ir priemiestuose. Sąžiningai patarnaus

INCOME TAX — INSURANCE

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS

6529 S. KEDZIE

778-2233

GREIT IR SĄŽINGINGAI

PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą sąrašą paruošiamą namų jūsų ieškomojai apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas

BUDRAITIS REALTY

6600 S. Pulaski

767-0600

DOWNERS GROVE — Private lake, swimming, fishing, sailing — great for kids: 4 bdrm; 2 bath; 40' liv. & din. rm.; stone wall fireplace; 2 c. garage; house is internally expdible for in-law situation; no flooding problems; fin. bsmt; 1/2 acre lot. By aptt Sun. & evenings.

985-3145

ST. PETE BEACH, FL — nepaprasta progai

Ligai šikūs, paruošiamas priėmimas su bašonu, 3 mieg., 2 prausykloje, nepaprasti gerai užtikrintas namas. Aukštas šulielėdžiai — žėruojanti plati lanaka, pasigiam priemamas plažas, liet. apgyventa vietovė — prašo \$195,000. Skambinti sav.

813-367-3295

PRIME REAL ESTATE

460-0880

Galim JUMS patarnauti Čikagoje ir visuose pietvakariniuose priemiestuose. Ypač Lemonte ir Homer Township PRIME REAL ESTATE agentai JUMS vis parūpins geriausias sąlygas!

Linas Glyys
Algis Lieponis
G. Petras Lieponis
Bronius Nainys
Rita Susinskienė

Neapmokami įkainuojam namus

SKAMBINKITI

PRIME REAL ESTATE

460-0880

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas vyresnio amžiaus asmenims Marquette Parko apylinkėje. Skambinti

434-4440

FOR SALE

PARDUODAMAS GERAS MEDUS. SKAMBINTI

471-1366

ALOYZAS BARONAS

Daiktai kasdieniniai

POEZIJA

Pomirtinis eliraščų rinkinys, išleido Nijolė Baronienė savo vyro a.a. Aloyzo penkių metų mirties sukaktį paminėti, iliustravo dail. Ona Stankaitė-Baužienė.

Duotas ir pilnas A. Barono knygų sąrašas.

Kaina su persiuntimu \$6.00

Illinois gyventojai dar pridėda 40 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LITUVIŲ ŠEIMOS TRADICIJOS

STASYS YLA

Iliustravo dailininkės — ZITA SODEIKIENĖ ir IRENA MITKUTĖ

182 psl., didelio formato, kietais viršeliais su aplanku. Liuksusinis leidinys. Išeido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press). Spaudė Morkūno spaustuveje.

Šis leidinys skirtas šeimų tradicijoms, kurios yra turtingiausios ir reikšmingiausios visose visų tautų kultūrose. Čia apsiribojama šeimos kūrimo vyksmais, pradėdant nuo pažinties, einant prie sutarties ir santuokos, bargiant santuokiniu vaisiumi — kūdikiu bei jo ugdymu.

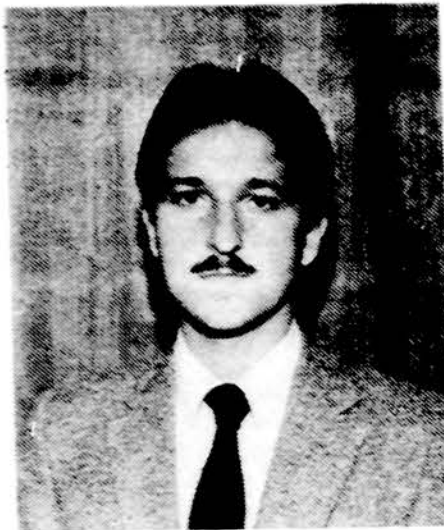
Kaina su persiuntimu 22 dol. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 8% valst. mokesčio.

NAUJAS MEDICINOS DAKTARAS NEW YORKE

Woodhavene, N.Y., lietuvių pamėgtame kvartale gyvena dr. Juozas ir Irena Dičpinigaitis. Jų sūnus Petras Vytautas labai gerai baigė New Yorko universiteto (NYU) medicinos mokyklą, gaudamas medicinos daktaro laipsnį. Ispūdingos diplomo įteikimo iškilmės vyko Lincoln centre š.m. birželio 5 d.

Dr. Petras V. Dičpinigaitis

Jaunasis daktaras kolegija ir paruošiamuosius medicinos mokslus baigė tame pačiame universitete 1983 metais aukščiausiais pažymiais – Summa cum laude, gaudamas bakaloro laipsnį – Bachelor of Arts in Biochemistry.

I šią kolegiją įstodamas, gavo 4 metams New Yorko universiteto prezidentinėje ir New Yorko valstybės „Regents“ stipendijas.

Per visus ketverius studijų metus visą laiką buvo dekanato garbės sąrašė ir priklausė studentų garbės draugijoms:

Phi Beta Kappa ir Caducean Premedical Honor Society. Studijų metu už pažangumą moksle gavo New York University Founders Day Award For Academic Excellence. Už pasižymėjimą chemijoje buvo apdovanotas John Granger Brown Award ir Chamicac Rubber Campony Award.

Dėl savo pažangumo moksle Petras į medicinos mokyklą buvo priimtas „by early decision“ – tai yra visais metais anksčiau, negu normaliai.

Baigęs medicinos studijas, Petras ir toliau pasilieka tame pačiame universitete vidaus ligų specialybei įsigyti.

New Yorko universiteto medicinos centras savo žinioje ir priežiūroje turi tris didžiules ligonines – Bellevue Hospital, New York University Hospital ir Veterans Administration Hospital. Visų šių trijų ligoninių bendras lovų skaičius yra apie 3200. Pakaitomis jaunajam daktarui teks dirbti visose trijose ligoninėse.

Vyresnysis Petro brolis Juozas taip pat yra medicinos daktaras, mokslą baigęs žymiai anksčiau ir dirba su didele grupe daktarų, kurie Manhattane turi savo nuosavą medicinos centrą – Medical Center.

Petras yra baigęs liuanistinę Maironio mokyklą, kur taip pat labai gerai mokėsi.

A. Ž.

A.Š.A. ELENA BABIANSKIENĖ (VOZGELAITĖ)

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1987 m. rugpjūčio 31 d., 8:25 val. p.p. sulaukus 83 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 38 m. Pasiliko dideliame nuliūdime dvi dukters: Genovaitė, jos vyras Aleksandras Pleniai ir Lionė, jos vyras Juozas Derenčiai; 7 anūkai: Gediminas, žmona Danutė, Saulius, žmona Rita, Viktoras, žmona Mary Ann ir Regina Pleniai, Arūnas, žmona Cathy, Virgis, žmona Phyllis Derenčiai ir Jūratė, vyras Thomas Pletzke; 8 proanūkai: Juozas, Natalija, Phillip, Antanas, Kristina, Juozas, Jūlytė ir Samantha bei kiti giminės, draugai ir pažįstami Lietuvoje ir Amerikoje. Velionė buvo a.a. Stanislovo žmona.

Kūnas pašarvotas trečiadienį nuo 3 iki 9 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsejo 3 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukters.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.Š.A. IGNUI ADAMKAVIČIUI

mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiami seseriai ir svainiui FILOMENAI ir NORBERTUI TARULIAMS.

Kunigunda ir Kazys Gudėnai

Nuoširdžiai užjaučiame liūdinčią mūsų draugijos narę ADĄ SAKALIENĘ, jos mylimam broliui

A.Š.A. BRONIUI BALKŪNUI

mirus okupuotoje Lietuvoje.

Lietuvos Dukterų draugija

Teilsisi

A.Š.A. JUOZAS ANKUS

ramybėje. Skausmo valandoje, esame miela ALDONA su tavimi, o visą nenuilstamo geradarijo šeimą nuoširdžiai guodžiame.

Lietuvos Dukterų draugija

A.Š.A. JUOZUI ANKUI

mirus, jo žmonai ALDONAI, sūnams ALGIUI, VYTAUTUI bei kitiems giminėms reiškiami širdingą užuojautą.

Joniskiečiai

A.Š.A. JUOZUI ANKUI

mirus, jo žmoną ALDONĄ, sūnus ALGI ir VYTAUTĄ, seseris bei brolius su visų šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Šv. Kryžiaus bažnyčios lietuvių komitetas ir parapijiečiai

A.Š.A. PAULIUI GALĖNUI

mirus bevišint tėvynėje, reiškiami gilią užuojautą agentūros personalo ir bendrakeleivių vardu.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
Algis Grigas
Rūta Pauperienė
Emilija Sakadolskienė

VIENERIŲ METU
MIRTIES SUKAKTIS

A.Š.A. ANTANAS PAULAIŠKAS

1987 m. rugsejo 2 d. sueina jau vieneri metai, kai mirties angelas pasiemė mano mylimą vyrą, vaikų tėvą ir senelį A. a. Antaną palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, rugs. 5 d.

Tegul Dievas suteikia jam amžiną ramybę. Šiai liūdnai sukakčiai atminti šv. Mišios bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje Jaunimo centre, Chicagoje, rugs. 5 d., 8:30 val. ryto. Taip pat Putname, CT, seselių vienuolyno koplyčioje bei Providence, RI.

Nuoširdžiai prašau ir kviečiu visus draugus, bei pažįstamus, dalyvauti šv. Mišių aukoje ir prisiminti a.a. Antaną savo maldose.

Liūdinti žmona Eva, dukterė Birutė, sūnus Antanas ir anūkai.

Anapus Saulės mes susitiksim
Su pamiltaisiais žemės kelius,
Visų Tėvynėj mes pasiliksime,
Aukščiausio garbės Sventam dangui.

„Anapus Saulės“, žod. J. Brock.

Amžinoji Šviesa tesviečia

A.Š.A. ANASTAZIJAI TALLAT-KELPŠIENEI

nenuilstamai vargšų rėmėjai. Nuoširdžiai užuojautą reiškiami velionės VYRUI ir visiems Ją liūdintiems.

Lietuvos Dukterų draugija

GAIDAS—DAIMID EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

KEPURIKĖ, METODAI, KREPŠINIS (6)

Mokytojų studijų savaitė

JUOZAS MASILIONIS

Pentadienio, rugpjūčio 21 d., rytą pirmiau subildėjo perkūnas, savo griausmu, prizadindamas stovyklautojus, o tik paskui, po keliolikos minučių, griaustinio balną peršaukė komendantas Br. Keturakis, ramindamas: „Labas rytas, labas“... Koks čia labas, jei lyja kaip iš kibiro. Bet lyja trumpai.

Visiems susidomėjus kelionės įspūdziais ir kepurikės likimu. J. Masilionis pirmosios paskaitos vietoje tęsė kelionės įspūdzius, smulkiai papasakodamas apie audienciją pas popiežiumi, pamaldas bazilikoje, „banketą“ Angelo pilies kieme, Romą. Daugiausia įspūdzio paliko užkopimas į bazilikos bokšto viršūnę, iš kur matoma visa Roma. Bet lipimą pavadino kvailyste, nes, pradėjus lipni, kelio atgal nėra: laiptai siauri ir vienkrypčiai. Nemažai nuotykių buvo ir perkant lietuviškuosius Vatikano pašto ženklus, o kepurikė atsirado kitą dieną, gražiai padėta ant autobuso sėdynės. Gal šv. Antanas padėjo. Jei kitiems rodėsi stebuklai, esą, kodėl ne jam?

Dienos pirm. pakviečiama D. Doveinienė, Detroito lit. mokyklos vedėja. Paskaitą „Lietuvių kalbos dėstymo metodika“ skaitė Nijolė Nausėdienė, Chicago Dariaus Girėno lit. mokyklos mokytoja. Teisinga jos nuomone, mokytojas į klase turi ateiti labai gerai pasiruošęs. Kiekvienas mokytojas

turi galimybę arba pritraukti, arba atstumti mokinį. Mokant kalbos, naudojamas skaitymas, kuris gali būti atliekamas tyliai ir garsiai, pavieniui ir grupėmis, rolemis. Skaitymo trūkumus reikia nuolat taisyti. Mokytojas turi pats gerai kalbėti ir skaityti, nes mokinytis tiksliai įsiklauso į mokytojo tarimą. Taip pat gana plačiai kalbėjo apie rašymo mokymo metodiką, diktantus, nurašinėjimus iš knygų, teigiamas ir neigiamas šių dalykų puses. Paskaita sukėlė susidomėjimą, kilo gyvos diskusijos ir pasisakymai.

Po pietų paskaitą „Lietuvos krepšinio kelias į Europos istoriją“ skaitė sporto veteranas Bronius Keturakis, studijų savaitės sporto vadovas ir komendantas. Lietuvos krepšinio pradžios reikia ieškoti apie 1921 m. Tada tebuvo tik viena LFLS

aiškė. Darius buvo pranašiausias už visus krepšininkus, o mes nemokėjome kamuolio pagauti. Tada daugiau domėtasi futbolu, o ne krepšiniu. Nuo 1931 m. jaunimas šalia futbolo pradėjo domėtis ir krepšiniu. Atsirado apie 12 komandų. Kai buvo 1935 m. Pasaulio lietuvių seimas Kaune, atvyko ir amerikiečių lietuvių krepšinio komanda. Jų žaidimas buvo aukšto lygio. Amerikiečiai lietuviams buvo pakviesti treneriais ir žaidėjais. F. Kriauciūnas per kasdienes treniruotes Lietuvos komandai davė kasdien ką nors naujo. Nuo 1935 m. latviai buvo Europos meistras. 1937 m. Rygoje suruoštose II Europos pirmenybėse Lietuva nė vienu rungtynių nepralaimėjo ir liko Europos meistru. Grįžtančius iš Rygos būriai sutiko kiekvienoje stotelėje, kilo didžiulis entuziazmas, III Europos pirmenybes vėl laimėjo Lietuva. Ir dabar krepšinis populiarus Lietuvoje, garsi yra „Žalgirio“ komanda. Vakare buvo laužas. Kadangi lynojo, programa buvo atlikta viduje.

Mūsų vyriausiasis uždavinys žemėje yra ruošti dangui.
O'Connor

Mūsų mielam draugui

A.Š.A. VIKTORUI STANULIUI

mirus, jo žmonai GRAŽINAI, dukrai JŪRAI su vyru ir kitiems artimiesiems reiškiami nuoširdžiausią užuojautą.

Genė Valūnienė
Genė ir Adolfas Armaliai

midland federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

APLINK MUS

x Motina Concepta Unguraitė, viena iš pirmųjų Sv. Kazimiero vienuolijos steigimo pradininkų, įžaduose jau išbuvusi 80 metų, rugsejo 2 d. sueina 100 metų savo amžiaus. Ji dirbo iki 1970 metų. Paskutiniu metu buvo Nekalto Prasišėjimo vienuolyno vyresnioji, o dabar jau yra nuolatine priežiūroje centriniam name. Bet šimtmetė visuomet yra linksma, nuosirdi su jaunesnėmis seselemis. Ji prie Motinos Marijos Kaupaitės prisijungė iš Sv. Jurgio parapijos Shenandoah, Pa.

x Šv. Pranciškaus seserų, kurių centras yra Pittsburghe, Pa., rėmėjų Chicago skyrius turės metinį seimą spalio 4 d. Marijonų vienuolynė. Šv. Mišios bus 11 val. marijonų koplyčioje, o po pietūs ir seimo posėdžiai. Rėmėjų pirmininkė Sabina Klatt stengiasi platinti bilietus, kad tik seimas pasisektų.

x Tomo Puzo ir Virginijos Paulinski užsakai prieš moterystės sakramentą eina Nekalto Prasišėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke.

x Motinos Marijos Kaupaitės beatifikacijos intencija šv. Mišios bus ateinantį antradienį, rugsejo 8 d., 7 val. vak. Sv. Kazimiero seserų vienuolyno koplyčioje, Šv. Mišias laikys kun. Jurgis Šarauškas, Sv. Antano parapijos klebonas Cicero. Kviečiami visi ir šv. Mišias ir pasimelsti, kad beatifikacijos byla sėkmingai eitų.

x Šv. Kryžiaus ligoninė paruošė neapmokamą automobilių pastatymą pacientams, kurie ateina tik gydytis ar pasitrinti, bet neturi gulečių ligoninėje. Informacijos galima gauti paskambinus tel. 471-5893.

x Jurginų paroda bus rugsejo 5 d. nuo 12 iki 6 val. vak. ir rugsejo 6 d. nuo 9 iki 1 val. p.p. Parodoje dalyvauja ir lietuvių. Paroda bus Hilton Inn viešbutyje, Oak Lawn, Ill.

x Sally Nedas iš Chicago dažnai „Drauga“ paremia aukomis. Pratesdama prenumeratą, vel pridėjo 25 dol. dienašio stiprinimui. S. Nedas skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai dėkojame.

x Už a.a. Algirdo Grybausko siela, šv. Mišios bus atšaujamoms Tėvų Jezuittų koplyčioje sekmadienį, rugsejo 6 d., 11:15 val. ryto. Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionį savo maldose. **Liūdentis žmona ir sūnus** (pr.)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytėnis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Poetė Eglė Juodvalkytė, dirbanti Laisvosios Europos radijo Miunchene, yra atvykusi visam mėnesiui atostogų ir apsisotusi pas savo tėvus Marquette Parke. Ji su tėvu žurn. Antanu Juodvalkiu aplankė „Draugo“ redakciją, administraciją ir įsigijo reikalingų leidinių.

x Martynas Gelžinis, nenuilstantis ilgametis Mažosios Lietuvos veikėjas, atvyksta iš New Yorko dalyvauti rugsejo 5 d. Chicagoje vykšančiame Mažosios Lietuvos fondo narių suvažiavime ir rugsejo 6 d. vykšančiame Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio atstovų suvažiavime. Savo Chicagoje viešnagės metu bus apsisotęs a.a. vysk. Anso Trakio namuose pas dr. Adele Trakiene.

x Dr. Kęstutis Keblys ateitininku studijų dienoje Dainavoje, MI, rugsejo 6 d. dalyvaus Literatūros vakare ir aptars naujausią poeto Kazio Bradūno poezijos rinkinį: „Krikšto vanduo Joninių naktį“ — „Bradūno žodis — saikas ir gėlmė“.

x Balfio vakariene — pabendraavimas bus rugsejo 20 d. sekmadienį 3 val. p.p. Lietuvių Tautiniuose namuose.

x Marytė ir Kęstutis Mikliai iš St. Petersburg Beach, Fla., buvo atvykę į Chicago lankė savo draugus ir pažįstamus, grįždami į namus, aplankė „Drauga“ ir įsigijo įvairių leidinių. M. ir K. Mikliai anksčiau gyveno Oak Lawn, Ill., reikiškesi lietuviškame gyvenime ir veikloje.

x Dr. V. Vardys, Norman, OK., Walter Endriulaitis, Napa, Cal., J. Kojelis, Los Angeles, Cal., Vytenis Bukšyns, Kenner, La., R. Meškauskas, Lansing, Ill., dr. Rimas Sidrys, Streator, Ill., Alma Stasiunas, Fox River Grove, Ill., Milda Jakštys, Western Springs, Ill., R. Papečkytė, Miami, Fla., Stepas Paulauskas, Valparaiso, Ind., Irena Kazlauskas, Oak Lawn, Ill., Bronė Puodžius, New York, N.Y., Eugenijus Mickevičius, Cicero, Ill., Gintas Nalis, Seattle, Wash., buvo atvykę į Chicago, ta proga lankėsi „Drauge“ ir įsigijo įvairių leidinių.

x Povilas Norvilas, V. Liulevičius, J. Kisulaitis, Vytautas Starkas, A. Kiziene, Mečys Bankauskas, J. Andrašiūnas, Andrius Šembrotas, M. Valentine, Alina Skrupskelienė, V. Mečys, G. S. Raudonis, R. Rudaitienė, S. Končius, G. Biskis, Klarisa Vasavičiūtė, P. Šimoliūnas, Petras Jadviršius, visi iš Chicago, aplankė „Drauga“ ir įsigijo įvairių leidinių.

x Vaikų namelių apžiūrėjimas. Maloniai kviečiame vaikus, tėvelius ir visuomenę atsilankyti į **KRIAUCĖLIŪNŲ** vardo vaikų namelių apžiūrėjimą. Vaikai priimami nuo 2 m. iki 5 m. amžiaus. Dar galima užsiregistruoti šiems mokslo metams. Ivyks antradienį, rugsejo 8 d. nuo 10 iki 12, 2743 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629. Inform. skambinti **Vakarei Valaitienei 776-1561**. (sk.)

x KASOS naujoji istaiga **9525 S. 79th Ave.**, Hickory Hills, tel. **598-1333**, veikia: pirm. 12-7, ket. 3-7, penkt. 12-7, šeš. 9-1. Antr., treč. uždaryta. Kasoje labai palankios namų pirkimo paskolos (Mortgages 9.75%, 1.5 points). Automobilio pirkimo paskolos 9.5%. (sk.)

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST**, Rimas Stankus, tel. **361-5950** arba **636-6169**. (sk.)

x Valerija Žadeikienė yra Antano Maceinos akademijos rengimo komiteto narė. Ji rūpinasi kvietimu į akademiją platinimu ateitininkų tarpe. Akademija įvyksta sekmadienį, rugsejo 20 d., Jaunimo centro didžiojoje saleje. Kvietimus jau dabar galima gauti Vaznelių krautuvelyje.

x Lemonto apylinkės tradicinė gegužinė bus sekmadienį, rugsejo 13 d., tuojau po 11 valandos šv. Mišių. Bus daug skanaus maisto, gerimų ir veiks laimėjimai. Kviečiame visus dalyvauti ir pabendrauti su draugais ir pažįstamais. Gegužinė ruošia apylinkės valdyba, kurios pirmininkas yra Vytautas Soliūnas.

x Stasys Miknys, New London, Conn., lankėsi Chicagoje, ta proga aplankė „Drauga“, pratęsė prenumeratą su 20 dol. auka. St. Miknių skelbiame garbės prenumeratorium, o už miela auką tariame aciu.

x Juozas ir Sofija Budriai iš Chicago, mūsų rėmėjai, lankėsi „Drauge“, pratęsė prenumeratą su 30 dol. auka. J. ir S. Budriams, mūsų garbės prenumeratoriams, už lietuviškos spaudos palaikymą tariame nuoširdų aciu.

x Monica Gavecius iš Chicago, Ill., mūsų nuoširdi rėmėja, lankėsi „Drauge“, pratęsė prenumeratą vieneriems metams su 20 dol. dienašio paramai. M. Gavecių skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai dėkojame.

x Juozas Poškus, Chicago, Ill., mūsų rėmėjas, buvo užsukęs į „Drauga“, pratęsė prenumeratą ir įteikė 20 dol. dienašio paramai. J. Poškų skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Maria Svoltelienė, Baltimore, Md., Jone Valys, Woodstock, Conn., gražino laimejimų šakneles ir kiekviena paaukėjo po 25 dol. Nuoširdus aciu mielom „Draugo“ rėmėjom.

x Olga Sakas, Lake Worth, Fla., „Draugo“ ilgametė ir nuoširdi rėmėja, gražino laimejimų šakneles, pridėjo 25 dol. auką su prierasu: „Esu labai patenkinta Jūsų dienašėiu. Siunčiu parama su geriausiais linkėjimais, geros sėkmės dar ilgai ilgai gyvuoti“. Aciu už auką ir linkėjimus.

x Jonas Aleksas, Oak Park, Ill., lietuviško žodžio rėmėjas, pratęsė „Draugo“ prenumeratą vieneriems metams su visa šimtaine. J. Aleksas rašo ir garbės prenumeratorių sąrašą, o už gražią auką tariame nuoširdų ir didelį aciu.

x Dr. Pranas Budininkas iš Cicero, Ill., mūsų nuolatinis garbės prenumeratorius, nuoširdus dienašio rėmėjas, pratęsė prenumeratą, pridėjo visą šimtainę „Draugo“ stiprinimui. Dr. P. Budininkui už realią paramą tariame nuoširdų ir didelį aciu.

x Algirdas Banys, Bloomfield Hill, Mich., parėmė „Drauga“ 25 dol. auka ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. A. Banį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

x LIETUVOS DUKTERYS ruošia Rudens balį spalio 10 d., 7 v.v. Jaunimo centre. Programoje — solistai M. ir V. Momkai, akompanuojant komp. D. Lapinskui. Šalti užkandžiai, šilta vakariene, vertingos dovanos laimingiesiems, šokiai grojant A. Stelmokui. Bilietai gaunami dr. jos raštineje. **2735 W. 71 gje**, tel. — **925-3211** kasdien 10-2 v. Visi maloniai kviečiami! (sk.)

Redaguoja J. Pačas. Medžiagą siūst: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

„Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ“

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Jonas Minelga

BITUTĖ

Bitutė kamanė
Pabudus sumanė
Saldučio
Meducio
Dukrytėm parnešt.

— O molio asotį,
Ziedeliai rasoti
Linguoja,
Banguoja
Pakvipte medum!

Jau matom — po lašą
Ji neša ir neša...
Bitute
Greitute.
Bitutė darbšti.

Supylė į kori.
Te valgo kas nori —
Alytė,
Dalytė,
Vytukas, Benys...

JEI SUSITIKIAU SU PREZIDENTU REAGANU

Aš paklausčiau: 1) Kur jo žmona perka drabužius? 2) Kokie jo šunų vardai? 3) Ar jis vėl kandidatuotų į prezidentus, jeigu būtų leista? 4) Kur jis gimė? 5) Ar yra labai sunku būti prezidentu? 6) Kai jis buvo mažas, ar turėjo daug draugų?

Daina Arcevičiūtė

Prezidente, kodėl nesiuočiate daugiau ginklų Nikaragvos partizanams? Jie turėdami daugiau ginklų galėtų išvartyti komunistus iš savo krašto.

Edis Juškaitis

Aš norėčiau prezidentą pagirti už jo gerą vadovavimą kraštui. Gal jis kartais suklysta, bet jis, mano manymu, yra vienas iš geriausių prezidentų paskutiniu laiku. Jam rūpi žmonės ir įvairūs įvykiai pasaulyje.

Lina Modestaitė

Aš prezidentui patarčiau neišleisti dviejų bilijonų dolerių ginklams gaminti. Būtų geriau, kad tie pinigai būtų išleisti vargšų gyvenimo pagerinimui.

Romas Mockaitis

(iš „Spygliukų ir dygliukų“)

Linutė Meilytė susipažįsta su „Tėvynės zvaigždute“.

dens, ta laimi. Reikėjo būti atsargiems, nes vadovai galėjo ant mūsų išpilti vandenį. Vakare buvo susikaupimo vakaras.

(Bus daugiau)

Laura Lapsytė, „Liepsnos“ dalyvė. Buvusi Dariaus Girėno mokyklos mokinė.

BARBARAI BIJO

Rusai gali kankinti lietuvius, bet jie negali jų sunaikinti ir lietuvių kalbos išplėsti iš lietuvių širdžių. Pogrindžio spauda visada gyvuos, nesvarbu kiek žmonių dėl to suims ir kankins.

Karigaila Petrulis

Rusai-barbarai bijo rašto, pasisakymo. Bijo žodžio, maldos, eilėrašio, Švento Rašto. Jie bijo žodžio, kuris kovoja prieš ginklą. Barbarai neleidžia priešintis, tuoj į kalėjimą siunčia.

Bet raide dar gyva, nes slapti rašytojai dar rašo Katalikų Bažnyčios Kroniką. Lietuvių kalba gyva, ja kalba visi lietuviai. Rusai negali sunaikinti lietuviybės.

Nida Černiauskaitė, Abu Detroito „Žiburio“ aukšt. lit. m-l-os mokiniai. („Žiburio spinduliai“)

KONKURSINĖ LIETUVIŲ LIAUDIES PASAKA

Du sūnūs ir viena duktė (Tėsinys)

Sesuo sutiko su brolių sąlygomis. Broliai padarė iš beržo tošių didelį lopšį ir nunešė toli į girią. Išrinko vieną aukštą medį ir to medžio viršūnėje pakabino lopšį. Paskiau iškėlė aukštyn seserį ir įsodino į tą lopšį. Liepė ten sėdėti dieną ir naktį nebyle pasivertusia. Broliai kasdien atleko, atnešdavo jai maisto.

Taip išbuvo du mėnesius laiko. Į tą mišką atvyko iš juodųjų žemės karalietis ir su daugybe dvariškių pradėjo medžioklę. Tuojau pamatė tame medyje seserį. Dvariškiai pranešė karalietui. Jis liepė ją nukelti žemyn. Tada pradėjo ją kalbinti įvairiomis kalbomis, kokias jie mokėjo, bet sesuo nė žodžio jiems neatsakė. Kadangi ji buvo balta ir graži ir tokios savo žemėje nematė, karalietui labai patiko. Jis į ją įsimylėjo. Parsivežė ją namo ir su ja apšvedė.

Po metų laiko karalienė susilaukė sūnaus. Vaikui prižiūrėti ir globoti pasamdė auklę. Pasirodė, kad toji auklė buvo ragana. Ji turėjo savo dukterį. Ji nekentė karalienės ir jos sūnaus. Norėjo jį nužudyti, kad jo vietoje liktų jos duktė. Ragana nenorėjo, kad karalienė išlaisvintų savo prakeiktus brolius. Toji ragana karalienę kankino. Jos naujagimį sūnų sužeidė. Pradėjo rekti bėgiodama po rūmus, kad ta nebylė savo sūnų suėdė.

(Bus daugiau)

Tamsesnėmis raidėmis išspausdintus žodžius paaiškinkite.

Paaiškinkite patarlę: „Blogas paukštis, kuris savo lizdą teršia“.

Veiksmažodžiai: kilo, lijo, biro, tiško, griuvo, žuvo. Kuris balsis šiuose žodžiuose ilgas? Kurie balsiai trumpi? Parašykite šių veiksmažodžių tokias formas, kad trumpieji balsiai būtų ilgi. Kaip pasikeis rašyba?

ISPŪDŽIAI IŠ VOKIETIJOS (Pabaiga)

Liepos 6 d. nuvažiuoju į Muencheną. Ten praleidome tris dienas. Pirmoji diena buvo laisva, ėjome kur kas norėjome. Tą vakarą užėjome į Hoffbrauhaus — aludė. Antroji diena buvo skirta miesto apžiūre. Čia matėme Nymphenburg pilį, Olimpijos stadioną, universitetą, Muencheno miesto sieną ir vieną fabriką. Trečiąją dieną važiuoju į Austriją, Salzburgo miestą. Čia išbuvo visą dieną. Matėme miestą, kurioje gimė ir gyveno garsusis muzikas Mozartas. Matėme jo statulą, operos rūmus ir namą, kuriame buvo susuktas filmas „Sound of Music“.

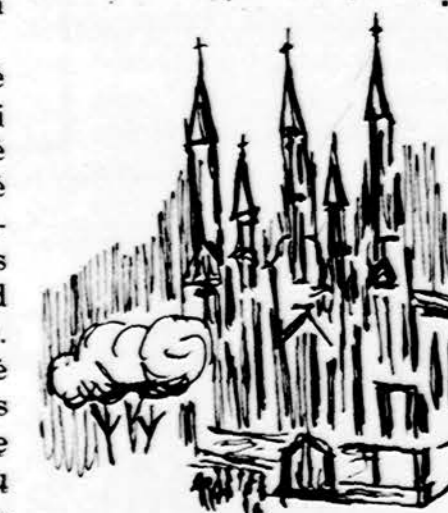
Liepos 9 d. važiuoju į vieną pilį. Matėme tos pilies urvą, kur karalius Liudvikas lankydavo koncertus. Tada važiuoju į Neuschwanstein pilį. Ta pilis yra pastatyta ant aukšto kalno. Reikėjo dvidešimties minučių laiko, kad pasiektume to kalno viršūnę ir pamatytume tą gražią pilį.

Liepos 10 d. atvykome į Šveicariją — Lucerno miestą. Kėlėmės „Cable Car Rigi-Kulm“ ir viršų, į Mt. Pilatus. Viršų buvo rūkas, sunku buvo matyti Alpių kalnų viršūnes. Leidžiantis į apačią elektriniu traukinuku, matėme gražių vaizdų. Tą vakarą nuėjome į tikrą „Swiss fondue“ ir „Swiss folk night“. Maistas geras, šokiai įdomūs, buvo smagu. Lucerno mieste matėme iš akmens iškalta liūtą. Žmonės pasakoja, kad jis saugoją miestą.

Liepos 11 d. Keliavome atgal į Vokietiją. Trumpam laikui sustojome Lichtensteino valstybėje. Po to važiuoju į Triberg — Black Forest. Visą dieną praleidome juodajame miške. Juoduojų miškų jis vadinas todėl, kad skrendant lėktuvu atrodo juodas. Šiaip yra labai gražus pušų miškas. Čia nakvojome. Kitos dienos rytą grįžome į Frankfurtą. Čia atsisveikinome su Vokietija.

Mėnuo laiko prabėgo greitai. Daug matėme, daug išmokome. Kada nors vėl galvoju ten nukristi.

Edvyna K. Valkūnaitė

Ilustracija iš „Pirmųjų žingsnių“ — K. Donelaičio m-l-os laikraščio.

MAŽAKALBIS

JAV prezidentas Calvin Coolidge buvo žymus žmogus, bet mažakalbis.

Kartą vienoje puotoje jis sėdėjo su viena moterimi, kuri pasiryžo prezidentą prakalbinti.

— Ponas Prezidente, — kreipėsi į jį, aš galiu susiderėti, kad jūs pasakysitė šį vakarą bent tris žodžius!

— Apsirikote, — vienu žodžiu atsakė prezidentas tai moteriai.